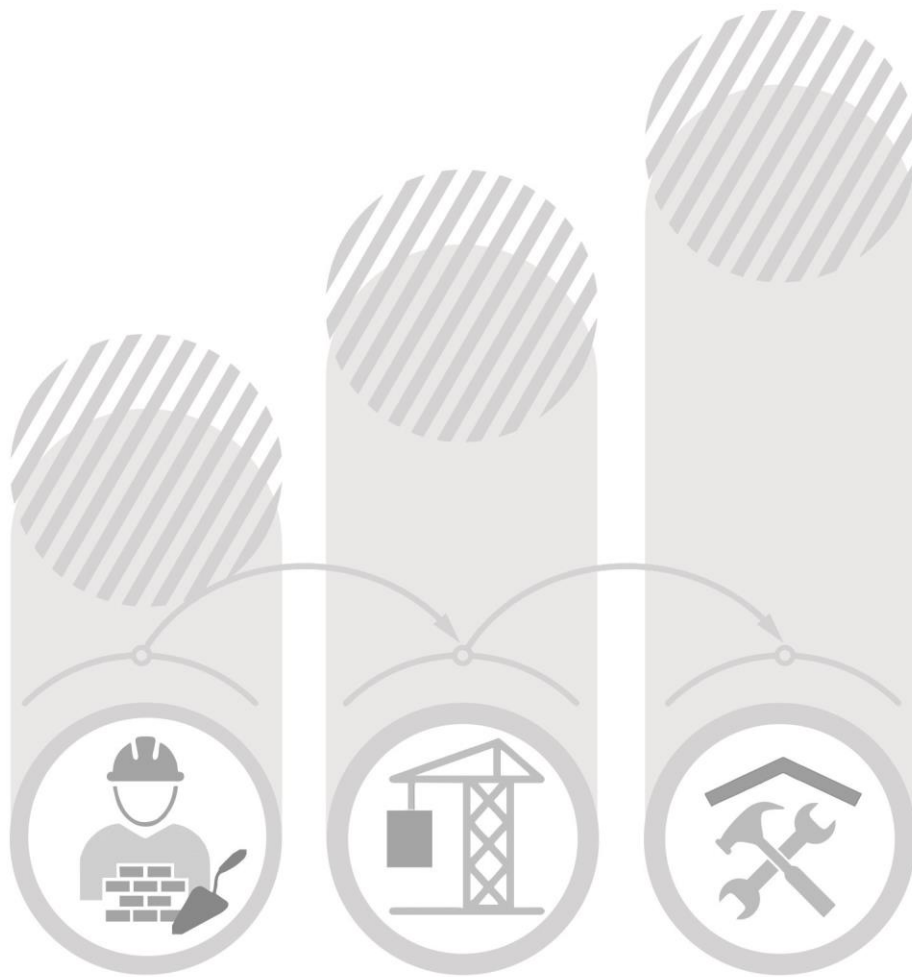

Produkcja budowlano-montażowa w 2021 r.

Construction and assembly production in 2021

Produkcja budowlano-montażowa w 2021 r.

Construction and assembly production 2021

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Urząd Statystyczny w Lublinie Statistical Office in Lublin

Warszawa, Lublin 2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Lublinie, Ośrodek Statystyki Budownictwa

Statistical Office in Lublin, Centre of Construction Statistics

Pod kierunkiem

Supervised by

Zofii Kurlej

Zespół autorski

Editorial team

Ewelina Kuchno, Ewa Kuniewicz, Agnieszka Nocko, Mateusz Pinkiewicz

Tłumaczenie

Translation

Ewelina Kuchno, Ewa Kuniewicz, Agnieszka Nocko, Mateusz Pinkiewicz

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Piotr Koszewski

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

www.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data please indicate the source

Przedmowa

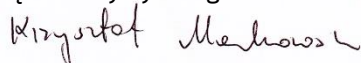
Szanowni Państwo,

Przekazujemy Państwu opracowanie zatytułowane „Produkcja budowlano-montażowa w 2021 roku”. Jest to kolejna edycja cyklicznej publikacji poświęconej tematyce budownictwa, która powstała w Ośrodku Statystyki Budownictwa działającym w Urzędzie Statystycznym w Lublinie. Zaprezentowano w niej szeroki zestaw danych statystycznych dotyczących wielkości i struktury realizowanej przez polskie przedsiębiorstwa produkcji budowlano-montażowej w kraju i poza jego granicami. Dane te opatrzone komentarzem analitycznym opisującym najistotniejsze aspekty i główne tendencje obserwowane w odniesieniu do opisywanych zagadnień.

Opracowanie składa się z części tekstowej oraz tablic statystycznych. Zawartą w części tekstowej analizę opisywanych zagadnień wzbogacono wykresami i mapami, a w zamieszczonych uwagach metodycznych zaprezentowano szczegółowe definicje występujących w publikacji pojęć. Część tabelaryczna publikacji prezentuje dane dla kraju i poszczególnych województw w szerszej retrospekcji.

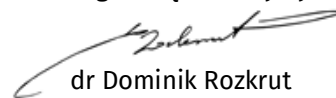
Mając nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa interesującym i przydatnym źródłem wiedzy w zakresie prezentowanego tematu, zachęcamy do zgłębiania przedstawionej w nim problematyki z wykorzystaniem bogatych zasobów informacyjnych statystyki publicznej dostępnych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego. Szczególnie polecamy serwisy internetowe – [Bank Danych Lokalnych](#) oraz [Dziedzinową Bazę Wiedzy Budownictwo](#).

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Lublinie.

dr Krzysztof Markowski

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Lublin, Warszawa, październik 2022 r.

Preface

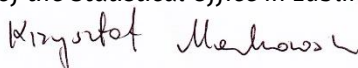
Dear Sir or Madam,

We would like to present you with a publication entitled “Construction and assembly production in 2021”. It is the next edition of the cyclical publication devoted to the field of construction, which was prepared in the Centre of Construction Statistics operating at the Statistical Office in Lublin. It presents a wide range of statistical data concerning the size and structure of the construction and assembly production realized by Polish enterprises domestically and abroad. The data also include a brief analytical comment describing the most significant aspects and primary tendencies observed in regard to the described phenomena.

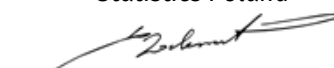
The study consists of a text part and statistical tables. The analysis of the described issues covered in the text part was enriched with charts and maps, whereas the methodological notes contain detailed definitions of the terms applied in the publication. The tabular part of the study presents the data for the country and individual voivodships in a wider retrospection.

We hope that this publication will be an interesting and useful source of knowledge in the field of the analyzed topic. At the same time, we would like to encourage you to explore the issues presented in this study with the use of the extensive information resources of official statistics available on the website of the Statistics Poland. We particularly recommend the internet services, such as [Local Data Bank](#) and [Knowledge Databases - Construction](#).

Director
of the Statistical Office in Lublin

Krzysztof Markowski, Ph.D.

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Lublin, Warsaw, October 2022

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
<i>Preface.....</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty.....	9
<i>Symbols and main abbreviations.....</i>	<i>9</i>
Wstęp	10
<i>Introduction.....</i>	<i>11</i>
Synteza.....	12
<i>Executive summary.....</i>	<i>14</i>
Rozdział 1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju	16
<i>Chapter 1. Construction and assembly production realized domestically.....</i>	<i>16</i>
Rozdział 2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez podmioty budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób.....	22
<i>Chapter 2. Construction and assembly production realized domestically by construction entities with more than 9 persons employed.....</i>	<i>22</i>
2.1. Ogólna charakterystyka produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych zrealizowanej na terenie kraju.....	22
2.1. <i>General characteristics of construction and assembly production of construction entities realized domestically.....</i>	<i>22</i>
2.2. Produkcja budowlano-montażowa przedsiębiorstw budowlanych według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa.....	27
2.2. <i>Construction and assembly production of construction entities by voivodships – enterprise head office.....</i>	<i>27</i>
2.3. Produkcja budowlano-montażowa przedsiębiorstw budowlanych według województw – miejsca wykonywania robót.....	30
2.3. <i>Construction and assembly production of construction entities by voivodships – work-site location.....</i>	<i>30</i>
Rozdział 3. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana poza granicami kraju przez podmioty budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób.....	33
<i>Chapter 3. Construction and assembly production realized outside the territory of Poland by construction and non-construction entities with more than 9 persons employed.....</i>	<i>33</i>
Uwagi metodologiczne.....	35
<i>Methodological notes.....</i>	<i>40</i>
Aneks 1. Spis tablic załączonych do publikacji w wersji elektronicznej (format XLSX).....	45
<i>Appendix 1. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLSX format)....</i>	<i>45</i>

Spis tablic

List of tables

1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu przedsiębiorstwa (mln zł) w latach 2017-2021	27
1. <i>Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities with more than 9 persons employed by enterprise head office (million PLN) in 2017-2021 .....</i>	<i>27</i>
2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób według miejsc wykonywania robót (mln zł) w latach 2017-2021.....	31
2. <i>Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities with more than 9 persons employed by work-site locations (million PLN) in 2017-2021 .....</i>	<i>31</i>

Spis wykresów

List of charts

1. Wartość (w cenach bieżących) i dynamika (w cenach stałych) zrealizowanej na terenie kraju produkcji budowlano-montażowej w latach 2006-2021	16
1. <i>Value (in current prices) and index number (in constant prices) of construction and assembly production realized domestically in 2006-2021 .....</i>	<i>16</i>
2. Wartość i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane według przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstw (działy PKD) w latach 2005-2021	17
2. <i>Value and structure (in current prices) of construction and assembly production realized by construction entities by their main type of activity (divisions of PKD) in 2005-2021 .....</i>	<i>17</i>
3. Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane w 2021 roku według województw – miejsca wykonywania robót.....	18
3. <i>Construction and assembly production (in current prices) realized by construction entities in 2021 by voivodships – work-site location .....</i>	<i>18</i>
4. Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane – ogółem i według przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstw (działy PKD) w latach 2006-2021	20
4. <i>Index number (in constant prices) of construction and assembly production realized by construction entities – in total and by their main type of activity (divisions of PKD) in 2006-2021 .....</i>	<i>20</i>
5. Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane według sektorów własności w latach 2006-2021	21
5. <i>Index number (in constant prices) of construction and assembly production realized by construction entities by ownership sectors in 2006-2021 .....</i>	<i>21</i>

6. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według rodzaju robót w latach 2017-2021.....	23
6. <i>Construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by the type of works in 2017-2021.....</i>	<i>23</i>
7. Dynamika (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według sektorów własności (rok poprzedni = 100) w latach 2017-2021.....	23
7. <i>Index number (in current prices) of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by ownership sectors (previous year = 100) in 2017-2021.....</i>	<i>23</i>
8. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według przeważającego rodzaju działalności (działy PKD) w latach 2017-2021	24
8. <i>Structure of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by their main type of activity (divisions of PKD) in 2017-2021 .....</i>	<i>24</i>
9. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według rodzajów obiektów budowlanych (działy PKOB) w 2021 roku.....	25
9. <i>Structure of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by the type of constructions (divisions of PKOB) in 2021.....</i>	<i>25</i>
10. Struktura kosztów produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) prowadzące księgi rachunkowe i stosujące kalkulacyjny układ kosztów w 2021 roku	26
10. <i>Structure of construction and assembly production costs realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) keeping accounting books and applying costs by function in 2021 .....</i>	<i>26</i>
11. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez podwykonawców przedsiębiorstw budowlanych (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w latach 2017-2021	26
11. <i>Construction and assembly production realized domestically by subcontractors of construction entities (with more than 9 persons employed) in 2017-2021 .....</i>	<i>26</i>
12. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa i rodzajów obiektów budowlanych w 2021 roku	29
12. <i>Structure of construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships – enterprise head office and type of constructions in 2021.....</i>	<i>29</i>
13. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa oraz podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstwa (klasyfikacja PKD) w 2021 roku	30
13. <i>Structure of construction and assembly production realized by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships - enterprise head office and their main type of activity (PKD Classification) in 2021 .....</i>	<i>30</i>

14. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi poza granicami kraju przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w latach 2017-2021.....	33
14. <i>Construction and assembly production realized with own resources outside the territory of Poland by construction and non-construction entities (with more than 9 persons employed) in 2017-2021 .....</i>	<i>33</i>
15. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi poza granicami kraju przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według krajów – miejsca wykonywania robót w 2021 roku.....	34
15. <i>Structure of construction and assembly production realized with own resources outside the territory of Poland by construction and non-construction entities (with more than 9 persons employed) by countries – work-site location in 2021 .....</i>	<i>34</i>

Spis map

List of maps

1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane na 1 mieszkańca w 2021 roku według województw – miejsca wykonywania robót.....	19
1. <i>Construction and assembly production realized by construction entities per capita in 2021 by voivodships – work-site location .....</i>	<i>19</i>
2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa oraz rodzajów robót budowlanych w 2021 roku....	28
2. <i>Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships – enterprise head office and type of construction works in 2021.....</i>	<i>28</i>
3. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) na terenie poszczególnych województw według rodzajów robót budowlanych w 2021 roku	32
3. <i>Construction and assembly production realized by construction entities (with more than 9 persons employed) in the area of particular voivodships by type of construction works in 2021.....</i>	<i>32</i>

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe <i>data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form</i>
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych <i>data revised</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

Ważniejsze skróty

Main Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
PKOB	Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych <i>Polish Classification of Types of Constructions</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności 2007 <i>Polish Classification of Activities 2007</i>
tys.	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
mlrd <i>bn</i>	miliard <i>billion</i>
zł <i>PLN</i>	złoty <i>PLN</i>
p. proc.	punkt procentowy <i>percentage point</i>

Wstęp

Niniejsza publikacja jest kontynuacją serii opracowań poświęconych tematyce produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w Polsce i poza jej granicami w 2021 roku. Dane w zakresie wartości sprzedaży produkcji budowlano-montażowej dla analizowanego roku przedstawiono na tle ostatnich pięciu lat, a dla wybranych informacji w szerszej retrospekcji.

Publikacja zawiera syntezę opracowanych wyników i wniosków dotyczących opisywanego zagadnienia oraz część analityczną składającą się z trzech rozdziałów, w których zawarto także graficzną prezentację danych w postaci map i wykresów. W pierwszym rozdziale analizy scharakteryzowano produkcję budowlano-montażową zrealizowaną na terenie kraju oraz zaprezentowano wartość robót budowlanych wykonanych przez przedsiębiorstwa budowlane w podziale na miejsce wykonywania robót, sektory własności oraz przeważający rodzaj działalności przedsiębiorstw. W drugim rozdziale przedstawiono dane dotyczące sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi na terenie kraju przez duże i średnie jednostki budowlane według rodzajów: robót, obiektów budowlanych i działalności przedsiębiorstw a także województw – siedzib zarządów oraz miejsc wykonywania robót. W trzecim rozdziale, dotyczącym eksportu robót budowlanych zrealizowanego przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób, przedstawiono dane według krajów – miejsca wykonywania robót oraz rodzaju przedsiębiorstw.

Opracowanie uzupełniają uwagi metodyczne oraz część tabelaryczna.

Podstawowym źródłem zaprezentowanych w publikacji informacji były dane z badań ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej, a w szczególności wyniki uzyskane na podstawie sprawozdań:

- B-01 – sprawozdanie o sprzedaży produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych;
- B-02 – sprawozdanie o sprzedaży produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw niebudowlanych;
- SP-3 – sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw.

Introduction

This publication is a continuation of a series of studies devoted to the field of construction and assembly production realized in Poland and abroad in 2021. The data concerning the values of construction and assembly production sale for the analysed year were presented in comparison with five years or in a wider retrospection for the selected information.

The publication contains an executive summary of the established results and conclusions concerning the described issues as well as an analytical part consisting of three chapters, in which a graphic presentation of data in the form of maps and charts was also included. The first chapter of the analysis characterizes the construction and assembly production realized domestically and presents the value of construction works executed by the construction enterprises divided by the location of works performance, ownership sectors and the main type of their activity. The second chapter displays the data on the sale of construction and assembly production realized with own resources domestically by large and medium-sized construction entities according to the type of works, constructions and activity of enterprises as well as by voivodships – according to the location of registered offices and construction sites. The third chapter concerning the export of construction works realized by construction and non-construction enterprises with more than 9 employees, presents the data by countries – the location of construction sites and the type of enterprises.

The publication is supplemented by methodological notes and a tabular part.

The basic source of information presented in the publication were the data from the surveys included in the "Statistical survey program of official statistics" and, in particular, the results obtained on the basis of the surveys as follows:

- *B-01 – Report on the sale of construction and assembly production of construction enterprises;*
- *B-02 – Report on the sale of construction and assembly production of non-construction enterprises;*
- *SP-3 – Report on the economic activity.*

Synteza

Wartość zrealizowanej w 2021 roku w Polsce produkcji budowlano-montażowej wyniosła 263,1 mld zł, z czego 248,4 mld zł (94,4%) stanowiła sprzedaż robót budowlanych wykonanych siłami własnymi przez przedsiębiorstwa budowlane. Na pozostałą część produkcji składały się roboty wykonane systemem zleceńiowym przez podmioty niebudowlane oraz realizowane systemem gospodarczym, tj. na własne potrzeby przez przedsiębiorstwa i osoby fizyczne. We wszystkich latach okresu 2017-2021 na przedsiębiorstwa budowlane przypadało nie mniej niż 94% ogólnej wartości produkcji.

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w stosunku do roku poprzedniego (w cenach stałych) wyniósł 8,3%, w tym wartość produkcji zrealizowanej systemem zleceńiowym przez przedsiębiorstwa budowlane była wyższa o 8,5% (wobec spadku o 1,3% rok wcześniej). W odniesieniu do roku 2015 produkcja w 2021 roku zwiększyła się o 39,2%, a w porównaniu do 2010 roku – o 48,8% (w tym sprzedaż zrealizowana przez podmioty budowlane wzrosła odpowiednio o 39,2% oraz 50,7%).

W strukturze robót wykonanych siłami własnymi przez przedsiębiorstwa budowlane, według przeważającego rodzaju działalności (na poziomie działów PKD), największy udział w 2021 roku miały jednostki realizujące głównie roboty specjalistyczne – 44,5%. Udział podmiotów związanych ze wznoszeniem budynków wyniósł 29,0%, a tych specjalizujących się głównie w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 26,5%. We wcześniejszych latach okresu 2017-2021 charakteryzowana struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD była zbliżona do obserwowanej w 2021 roku. W minionym pięcioleciu najwyższy, wynoszący od 40,8% do 45,6%, udział w łącznej wartości produkcji miały rokrocznie przedsiębiorstwa wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne.

W roku 2021, w stosunku do roku 2020, odnotowano wzrost sprzedaży prac budowlano-montażowych dla jednostek ze wszystkich działów budownictwa, największy (o 9,6%) dla tych, które wykonują roboty budowlane specjalistyczne. Dla przedsiębiorstw zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyniósł on 8,9%, a dla jednostek wznoszących budynki 6,5%.

Największą wartość (17,7%) robót budowlano-montażowych w 2021 roku zrealizowano na terenie województwa mazowieckiego. Wysokimi udziałami w krajowej produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych odznaczały się również województwa: małopolskie, śląskie, wielkopolskie, pomorskie oraz dolnośląskie. We wcześniejszych latach ostatniego pięciolecia wymienione województwa także cechowały się najwyższymi udziałami, przy dominacji województwa mazowieckiego.

Prawie całość zrealizowanej w 2021 roku produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych przypadała na jednostki sektora prywatnego. Udział sektora publicznego wyniósł 0,9%, nie przekraczając w ciągu minionego pięciolecia 1%.

Sprzedaż robót wykonanych przez przedsiębiorstwa budowlane przypadająca na 1 mieszkańca wyniosła w Polsce w 2021 roku 6,5 tys. zł. Wśród województw najwyższą wartością tego wskaźnika (według miejsca wykonywania robót) wyróżniły się: pomorskie (8,5 tys. zł), mazowieckie (8,0 tys. zł) oraz małopolskie i zachodniopomorskie (po 7,3 tys. zł).

Mikroprzedsiębiorstwa, tj. jednostki o liczbie pracujących do 9 osób, wytworzyły 51,1% wartości produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi przez podmioty budowlane. W minionym pięcioleciu udział mikroprzedsiębiorstw w ogólnej wartości produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych rokrocznie przekraczał 50% i wyniósł w sumie 51,6%.

Produkcja budowlano-montażowa wykonana w 2021 roku siłami własnymi przez duże i średnie jednostki budowlane (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosła 121,5 mld zł i była o 8,6% wyższa (w cenach bieżących) niż w roku poprzednim. Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym wyniosła 99,4 mld zł (wzrost o 9,5% w porównaniu z 2020 rokiem), co stanowiło 81,8% wartości ogółem. W odniesieniu do 2020 roku zaobserwowano wzrost o 5,0% robót „remontowych i pozostałych”.

W strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych dużych i średnich według rodzaju realizowanych obiektów (zgodnie z PKOB) w 2021 roku, nieznacznie przeważały roboty obejmujące budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej (51,1% łącznej wartości sprzedaży), spośród których największy udział odnotowano w zakresie budowy obiektów infrastruktury transportu (30,3% wartości ogółem). Wśród prac dotyczących budynków (48,9%) dominowało budownictwo niemieszkalne (30,0%). W stosunku do 2020 roku, w strukturze nie zaobserwowano znaczących zmian (odnotowane zmiany nie przekroczyły 1 p.proc.).

Warto dodać, że również w roku 2018 i 2020 ponad połowa wartości opisywanej produkcji przypadła na realizację prac związanych ze wznoszeniem obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Produkcja budowlano-montażowa dużych i średnich przedsiębiorstw budowlanych w 2021 roku zrealizowana w 2021 roku na terenie czterech województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego i małopolskiego, stanowiła 46,2% ogółu. Także we wcześniejszych latach analizowanego pięcioletniego okresu, wymienione województwa cechowały się największymi wartościami charakteryzowanej produkcji (według miejsca wykonywania robót), przy czym rokrocznie największa sprzedaż robót budowlanych przypadła na województwo mazowieckie.

W strukturze kosztów zrealizowanej w 2021 roku na terenie kraju produkcji budowlano-montażowej wykonanej przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób, największy udział (podobnie jak w latach wcześniejszych) miał zakup materiałów bezpośrednich (45,1%). Na kolejnych pozycjach znalazły się: płace bezpośrednie (15,7%), pozostałe koszty bezpośrednie (10,2%) oraz koszty ogólne budowy (9,7%).

W 2021 roku wartość prac wykonanych poza granicami kraju siłami własnymi przez polskie przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 7,9 mld zł, z czego 7,3 mld zł (91,3%) przypadło na przedsiębiorstwa budowlane. W przeliczeniu na 1 zatrudnionego przy realizacji tych robót, była to kwota ponad 332 tys. zł (w przedsiębiorstwach budowlanych – ponad 344 tys. zł). Wartość eksportu w 2021 roku wzrosła w stosunku do 2020 roku o 23,3%, w tym robót przypadających na podmioty budowlane – o 26,1%.

Ponad połowę produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2021 roku poza granicami kraju stanowiły roboty wykonane na terenie Niemiec (58,5%). We wcześniejszych latach także obserwowano wyraźną przewagę eksportu prac budowlanych do tego kraju. Wartość produkcji zrealizowanej w 2021 w innych krajach była znacznie mniejsza, na kolejnych pozycjach znalazły się: Belgia (6,5%), Szwecja (5,8%), Austria (5,5%) i Niderlandy (4,0%).

Executive summary

The value of construction and assembly production realized domestically in 2021 amounted to PLN 263.1 billion, including the sale of construction works realized with own resources by construction entities in the amount of PLN 248.4 billion (94.4%). The remaining part of production consisted of production realized with a contract system by non-construction entities and works carried out on the basis of the own-account construction, i.e. realized by entities and natural persons for their own needs. In all years of the five-year period 2017-2021, construction entities accounted for no less than 94% of the total value of construction and assembly production realized domestically.

An increase in domestic construction and assembly production in 2021 amounted to 8.3% in comparison to the previous year (in constant prices), including the value of production realized on the basis of the contract system by construction entities which was higher by 8.5% (against a decrease by 1.3% a year before). Compared to 2015, construction and assembly production in 2021 increased by 39.2%, and compared to 2010 – by 48.8% (the sale of construction works carried out by construction entities increased accordingly by 39.2% and 50.7%).

In the structure of construction works realized with own resources by construction entities according to the main type of activity (at the level of PKD divisions), the largest share in 2021 was recorded in entities mainly carrying out specialized construction activities – 44.5%. The share of entities specializing in the construction of buildings was 29.0% and those that deal mainly with civil engineering works – 26.5%. In the earlier years of the period 2017-2021, the characterized structure of construction and assembly production by PKD divisions was similar to that observed in 2021. In all years of the five-year period 2017-2021, the enterprises dealing mainly with specialized construction works had the highest share in the total value of this production, ranging from 40.8% to 45.6%.

In 2021, compared to 2020, sales of construction and assembly production increased in all division of construction, in entities carrying out specialized construction works the sale of production increased by 9.6%, in entities whose main type of activity was the construction of civil engineering works and dealing mainly with erecting buildings the sale of production was higher by 8.9% and 6.5%.

The highest value of construction and assembly works in 2021 was carried out in mazowieckie voivodship (17.7%). The following voivodships: małopolskie, śląskie, wielkopolskie, pomorskie and dolnośląskie also had high shares in the domestic construction and assembly production of construction entities. In the earlier years of the period 2017-2021, these voivodships were characterized by the highest shares, with the dominance of mazowieckie voivodship.

Almost all of the construction and assembly production of construction entities realized in 2021 was attributable to private sector entities. The share of the public sector was 0.9% and did not exceed 1% in the five-year period 2017-2021.

In 2021, the sale of construction works executed by construction enterprises per capita for Poland was at the level of PLN 6.5 thousand. The highest per capita value of the described production (by work-site location) was noted for the following voivodships: pomorskie (PLN 8.5 thousand), mazowieckie (PLN 8.0 thousand), małopolskie and zachodniopomorskie (PLN 7.3 thousand).

Microenterprises, i.e. entities with up to 9 employees, generated 51.1% of the value of construction and assembly production realized with own resources by construction entities. In all years of the period 2017-2021, the share of microenterprises in the total value of construction and assembly production of construction entities exceeded 50% and was ranging in total 51.6%.

The construction and assembly production realized in 2021 by large and medium-sized construction entities (with more than 9 persons employed) with their own resources amounted to PLN 121.5 billion and was (in current prices) by 8.6% higher than a year before. The sale of works with an investment character amounted to PLN 99.4 billion (an increase by 9.5% in comparison with 2020), which accounted for 81.8% of the total value. In relation to 2020, an increase by (5.0%) of “works with a restoration character and other works” was recorded.

In the sales structure of construction and assembly production of large and medium-sized construction entities according to the type of executed structures (in accordance with PKOB) in 2021, works related to civil engineering works (51.1% of the total sales value) prevailed slightly, and among them works executed on transport infrastructure having the highest share (30.3% of the total sales value). Into account works performed in regard to buildings (48.9%) non-residential constructions dominated (30.0%). In relation to 2020, there were no significant changes observed in the structure (the recorded changes did not exceed 1 percentage point).

It is worth noting that also in 2018 and 2020, more than half of the value of the described production fell on to civil engineering works.

The value of construction and assembly production realized in 2021 by large and medium-sized construction enterprises was executed in the area of four voivodships, i.e. mazowieckie, śląskie, wielkopolskie and małopolskie and amounted to 46.2% of the total value. These voivodships were characterized by the highest values of the described production (according to the work-site location) also in the earlier years of the analysed five-year period and the highest value of the performed construction works was annually recorded for mazowieckie voivodship.

The structure of costs incurred by the construction enterprises with more than 9 employees shows that the biggest share in the costs of construction and assembly production realized domestically in 2021 (similarly to the previous years) was noted for purchase of direct materials (45.1%). On the next positions were direct wages, other direct costs and general building costs had considerable shares (respectively 15.7%, 10.2% and 9.7%).

The value of construction and assembly production realized outside the territory of Poland in 2021 by Polish construction and non-construction entities employing more than 9 persons and with their own resources amounted to PLN 7.9 billion. In this sum, PLN 7.3 billion (91.3%) was related to construction enterprises. Calculated per 1 person employed for performance of these works, it resulted in the amount of beyond PLN 332 thousand per capita (in construction entities – beyond PLN 344 thousand per capita). The value of export in 2021 increased by 23.3% in relation to 2020, including works carried out by construction entities – by 26.1%.

More than half of the total value of construction and assembly production realized abroad in 2021 was related to works carried out in Germany (58.5%). A significant prevalence of export of works to this country was observed also in previous years. The value of construction and assembly production in another countries was much smaller, on the next positions were countries as Belgium (6.5%), Sweden (5.8%), Austria (5.5%) and the Netherlands (4.0%).

Rozdział 1

Chapter 1

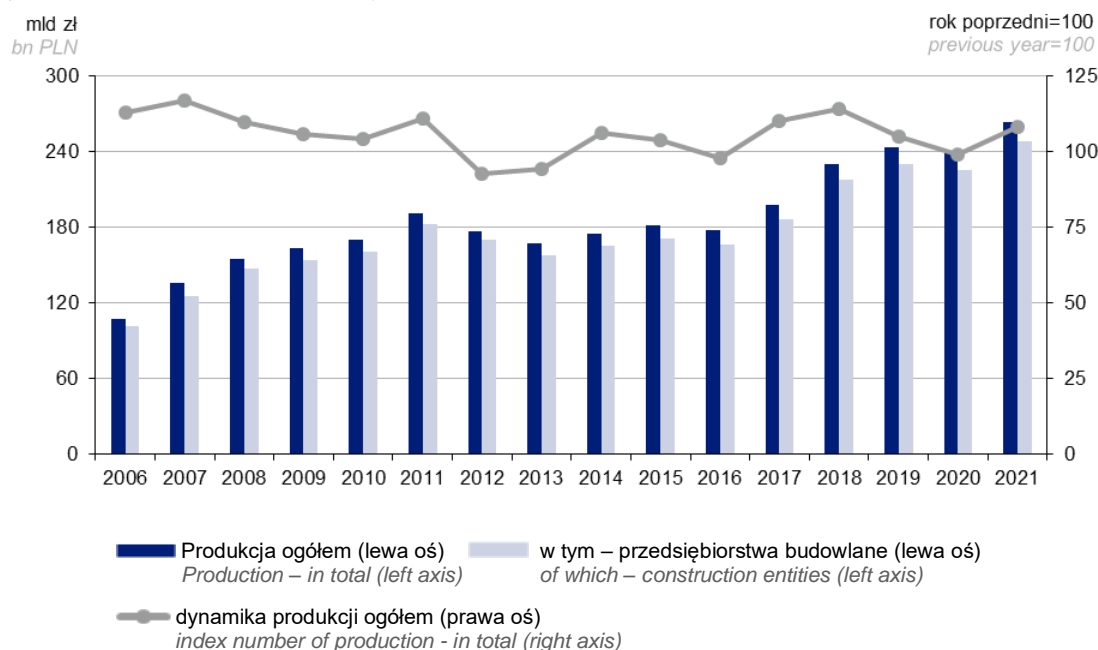
Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju

Construction and assembly production realized domestically

Zrealizowana na terenie kraju w roku 2021 produkcja budowlano-montażowa, obejmująca roboty budowlane wykonane siłami własnymi (tj. bez zlecenia podwykonawcom), systemem zleceńowym tj. na rzecz obcych zleceniodawców, sprzedawana na zewnątrz przedsiębiorstwa przez przedsiębiorstwa (budowlane¹ i niebudowlane) oraz systemem gospodarczym (tj. na własne potrzeby) przez przedsiębiorstwa oraz osoby fizyczne², miała łączną wartość 263,1 mld zł. Produkcja ta w 2021 roku zwiększyła się w cenach stałych³ w stosunku do roku poprzedniego o 8,3%, w stosunku do 2015 roku wzrosła o 39,2%, natomiast w stosunku do 2010 roku wzrosła o 48,8%.

Wykres 1. Wartość (w cenach bieżących) i dynamika (w cenach stałych) zrealizowanej na terenie kraju produkcji budowlano-montażowej w latach 2006-2021

Chart 1. Value (in current prices) and index number (in constant prices) of construction and assembly production realized domestically in 2006-2021

¹ Tzn. jednostki zaliczane, według przeważającej działalności, do sekcji „Budownictwo” klasyfikacji PKD.

² Wartość produkcji budowlano-montażowej realizowanej systemem gospodarczym – szacunkowa.

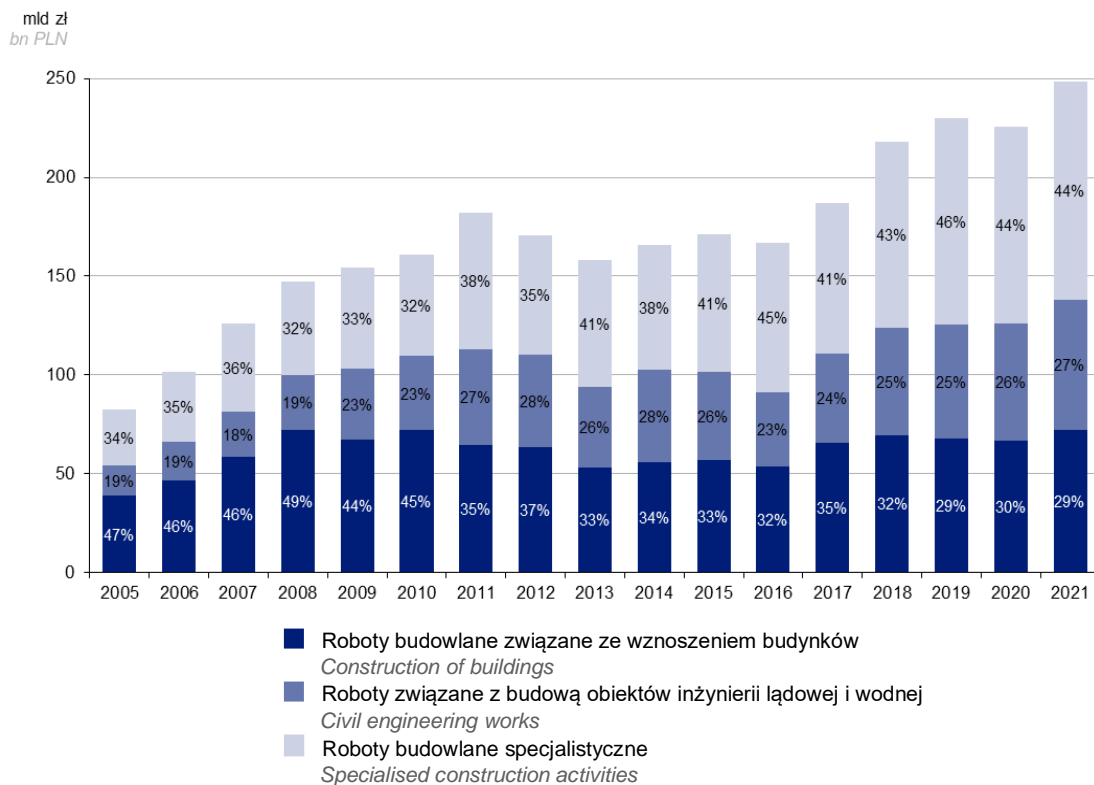
³ Analogicznie w dalszej części niniejszego rozdziału – charakteryzowana jest dynamika produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju w cenach stałych.

Dominujący udział w produkcji budowlano-montażowej miały roboty zrealizowane przez przedsiębiorstwa budowlane. W 2021 roku wyniósł on 94,4% (248,4 mld zł) i był o 0,2 p. proc. wyższy niż w roku poprzednim. W okresie od 2017 do 2021 roku udział ten rokrocznie przekraczał 94%.

Jednym z podstawowych kryteriów różnicujących zbiorowość przedsiębiorstw budowlanych jest rodzaj ich działalności, w przekroju działów sekcji „Budownictwo” (według PKD). Odzwierciedleniem tego kryterium jest struktura zrealizowanej produkcji budowlano-montażowej ze względu na przeważający rodzaj działalności przedsiębiorstw wykonujących roboty. W roku 2021 największy udział w łącznej wartości produkcji budowlano-montażowej miały jednostki realizujące głównie prace budowlane specjalistyczne – 44,5%; udział przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie budynków wynosił 29,0%, a podmiotów wykonujących głównie budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 26,5%.

Wykres 2. Wartość i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane według przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstw (działy PKD) w latach 2005-2021

Chart 2. Value and structure (in current prices) of construction and assembly production realized by construction entities by their main type of activity (divisions of PKD) in 2005-2021

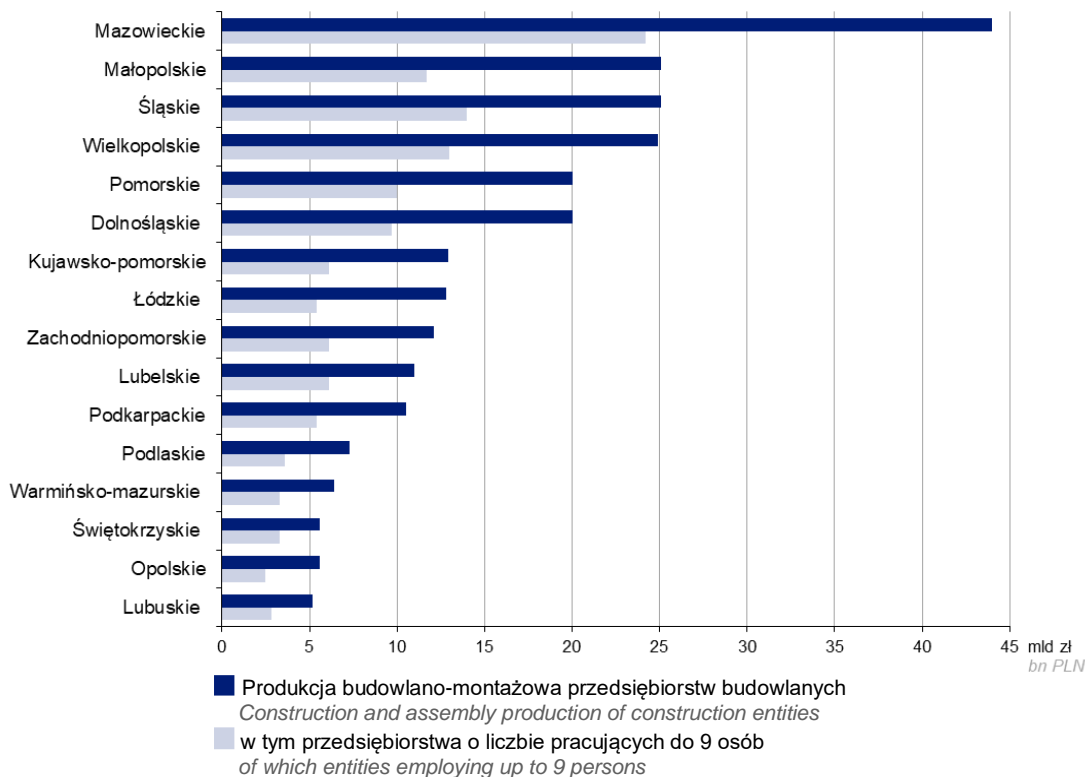

W poszczególnych latach okresu 2017-2021 struktura produkcji budowlano-montażowej realizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane według działów PKD była zbliżona. Rokrocznie najwyższy, wynoszący od 40,8% do 45,6%, udział w łącznej wartości tej produkcji miały przedsiębiorstwa realizujące głównie roboty specjalistyczne. Udział podmiotów zajmujących się budową budynków wynosił od 29,0% do 35,1%, a jednostek realizujących budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej – od 24,1% do 26,5%. Udział podmiotów zajmujących się budową budynków, w analizowanym okresie, zmniejszył się z 35,1% w 2017 roku do 29,0% w 2021, natomiast udział jednostek realizujących budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej zwiększył się z 24,1% do

26,5%. Porównanie analizowanej struktury z 2021 roku z tą z 2005 roku wskazuje na spadek udziału podmiotów specjalizujących się we wznoszeniu budynków o blisko 18 p. proc., przy wzroście udziału jednostek zajmujących się głównie realizacją robót budowlanych specjalistycznych oraz robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (odpowiednio o 10 p. proc. oraz 8 p. proc.).

Wykres 3. Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane w 2021 roku według województw – miejsca wykonywania robót

Chart 3. Construction and assembly production (in current prices) realized by construction entities in 2021 by voivodships – work-site location

Rozpatrując strukturę produkcji w przekroju województw⁴ należy zauważyć, że 17,7% sprzedaży robót budowlanych wykonanych siłami własnymi przedsiębiorstw budowlanych w 2021 roku przypadła na województwo mazowieckie. Stosunkowo wysokim udziałem charakteryzowały się także województwa: małopolskie i śląskie (po 10,1%), wielkopolskie (10,0%), pomorskie i dolnośląskie (po 8,0%). Wymienione województwa posiadały największe udziały w krajowej produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych również we wcześniejszych latach minionego pięcioletnia, przy czym rokrocznie najwyższym udziałem cechowało się województwo mazowieckie. Najniższym, mniejszym lub równym 3%, udziałem odznaczały się natomiast w 2021 roku (podobnie jak we wcześniejszych latach minionego pięcioletnia) województwa: lubuskie, opolskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i podlaskie.

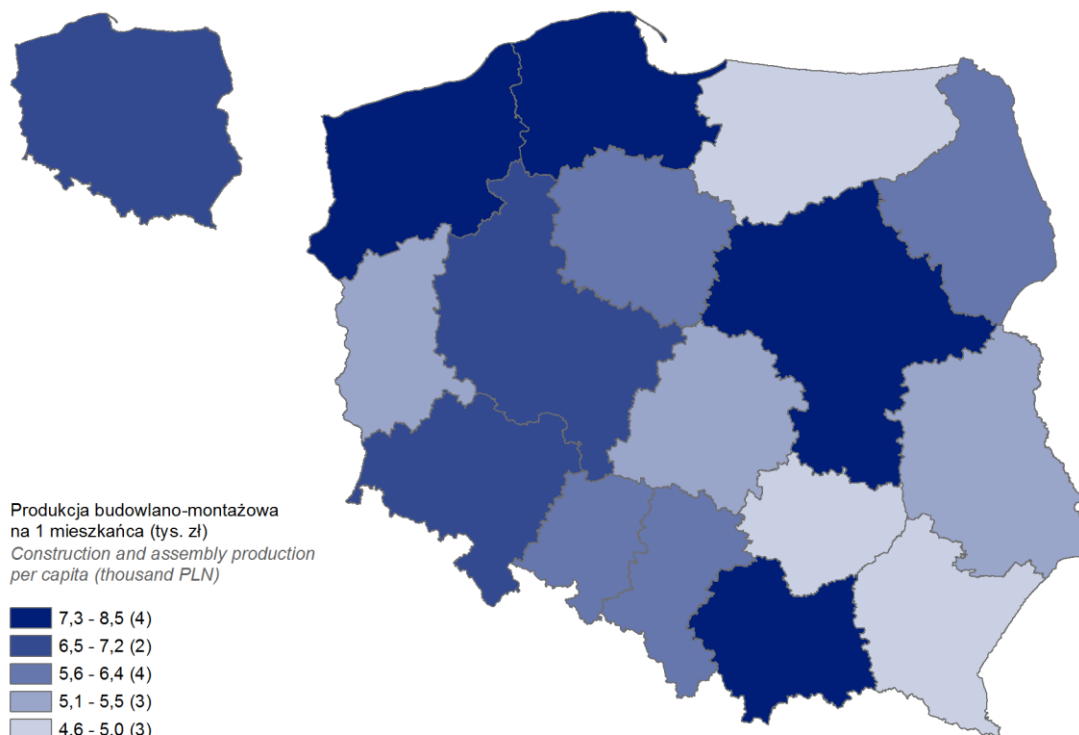
Wskaźnik odnoszący wartość zrealizowanej na danym terenie produkcji budowlano-montażowej do potencjału demograficznego tego obszaru zawiera przeliczenie wartości wykonanych robót

⁴ Prezentowana tu struktura dotyczy produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych według miejsca wykonywania robót; w dalszej części publikacji analizowana jest także struktura według województw – siedziby podmiotu realizującego roboty budowlane.

budowlanych na 1 mieszkańca. W 2021 roku w sześciu województwach wartość produkcji na 1 mieszkańca była wyższa niż średnia w kraju (6,5 tys. zł). Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano dla województw: pomorskiego (8,5 tys. zł), mazowieckiego (8,0 tys. zł) oraz małopolskiego i zachodniopomorskiego (po 7,3 tys. zł).

Mapa 1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane na 1 mieszkańca w 2021 roku według województw – miejsca wykonywania robót

Map 1. *Construction and assembly production realized by construction entities per capita in 2021 by voivodships – work-site location*

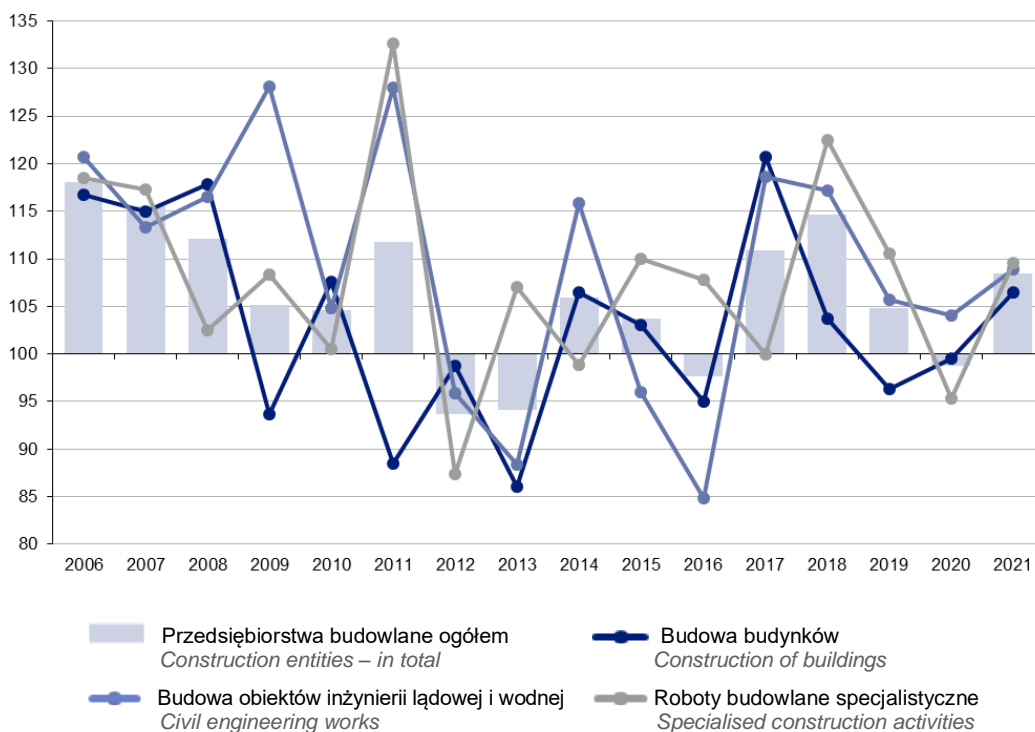

Udział mikroprzedsiębiorstw w ogólnej wartości produkcji budowlano-montażowej realizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane w 2021 roku wyniósł 51,1%. Na terenie poszczególnych województw charakteryzował się zróżnicowaniem i osiągał on od 41,9% w województwie łódzkim do 57,8% w świętokrzyskim. Województwami o najwyższych udziałach mikroprzedsiębiorstw w ogólnej wartości charakteryzowanej produkcji były także małopolskie (55,7%) oraz mazowieckie i lubelskie (po 54,9%), a województwami o najniższych udziałach – opolskie (45,4%) i śląskie (46,7%). W ostatnich pięciu latach na jednostki o liczbie pracujących do 9 osób przypadło 51,6% charakteryzowanej sprzedaży robót budowlanych, największy udział odnotowano w 2017 roku 53,6%, najmniejszy zaś w 2020 – 50,4%.

Wykres 4. Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane – ogółem i według przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstw (działy PKD) w latach 2006–2021

Chart 4. Index number (in constant prices) of construction and assembly production realized by construction entities – in total and by their main type of activity (divisions of PKD) in 2006–2021

rok poprzedni=100
previous year=100

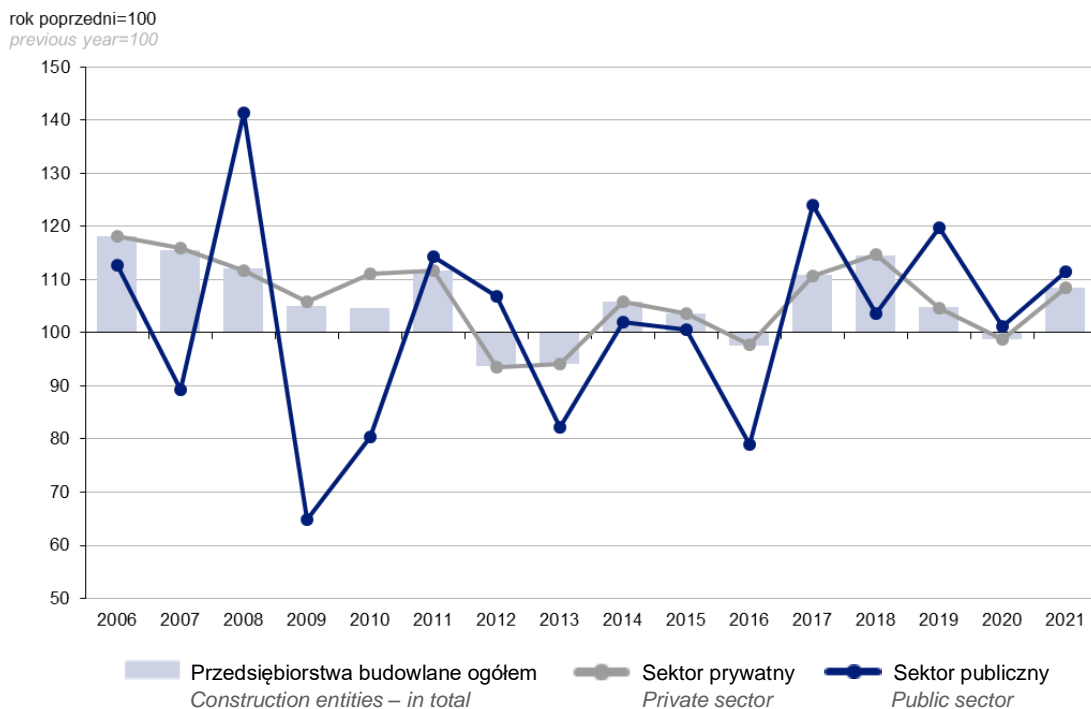

Rok 2021 był okresem wzrostu (o 8,5% r/r) sprzedaży robót budowlano-montażowych wykonanych na terenie kraju przez podmioty budowlane. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich działach budownictwa, przy czym w jednostkach wykonujących prace budowlane specjalistyczne – o 9,6%, zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 8,9% oraz specjalizujących się we wznoszeniu budynków – o 6,5%.

Niemal całość produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych była zrealizowana przez jednostki sektora prywatnego. W 2021 roku na sektor publiczny przypadało jedynie 0,9%, a w całym okresie 2017-2021 udział sektora publicznego wyniósł 0,8%.

Wykres 5. Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane według sektorów własności w latach 2006-2021

Chart 5. Index number (in constant prices) of construction and assembly production realized by construction entities by ownership sectors in 2006-2021

W roku 2021 w obydwu sektorach własności odnotowano wzrosty sprzedaży robót budowlanych (w cenach stałych) w prywatnym o 8,5%, w publicznym o 11,6% (w 2020 roku odpowiednio: spadek – o 1,3% i wzrost – o 1,3%).

Rozdział 2

Chapter 2

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez podmioty budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób⁵

Construction and assembly production realized domestically by construction entities with more than 9 persons employed⁵

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej można analizować według przeważającego rodzaju działalności realizujących ją przedsiębiorstw oraz rodzajów zrealizowanych obiektów budowlanych. Ze względu na kryteria ekonomiczno-techniczne produkcję budowlano-montażową dzieli się na roboty o charakterze inwestycyjnym oraz „remontowe i pozostałe”. Ogół działań związanych z produkcją budowlano-montażową można rozpatrywać także według siedziby zarządu przedsiębiorstwa budowlanego oraz miejsc wykonywania robót. O ile analiza sprzedaży produkcji według siedziby zarządu może być traktowana jako ocena siły firm sektora budowlanego z danego terenu, to informacja o wartości zrealizowanej na tym obszarze produkcji budowlano-montażowej może być elementem oceny jego tempa rozwoju.

2.1. Ogólna charakterystyka produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych zrealizowanej na terenie kraju

2.1. General characteristics of construction and assembly production of construction entities realized domestically

Wartość produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2021 roku na terenie kraju siłami własnymi przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 121,5 mld zł i była wyższa o 8,6% w porównaniu z rokiem poprzednim oraz najwyższa w odniesieniu do ostatnich pięciu lat, dla których średnia kształtowała się na poziomie 107,4 mld zł.

Rozpatrując produkcję budowlano-montażową według kryterium ekonomiczno-technicznego zaobserwowano, iż w 2021 roku firmy budowlane na terenie Polski wykonały prace mające charakter inwestycyjny o wartości 99,4 mld zł, co stanowiło 81,8% całości robót budowlano-montażowych w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost robót o charakterze inwestycyjnym o 9,5% oraz „remontowych i pozostałych” o 5,0%. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat udział prac o charakterze inwestycyjnym w ogólnej wartości robót zwiększał się corocznie.

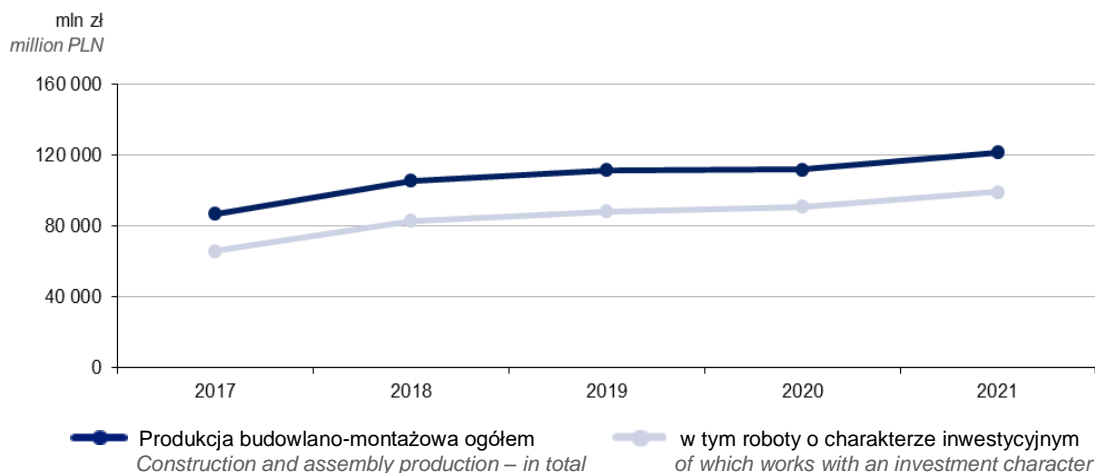
⁵ Prezentowane w rozdziale dane dotyczą wartości sprzedanej produkcji budowlano-montażowej w cenach bieżących, dynamiki również odnoszą się do cen bieżących.

⁵ *The data presented in the publication relate to value of construction and assembly production in current prices, index numbers are given in current prices.*

Wykres 6. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według rodzaju robót w latach 2017-2021

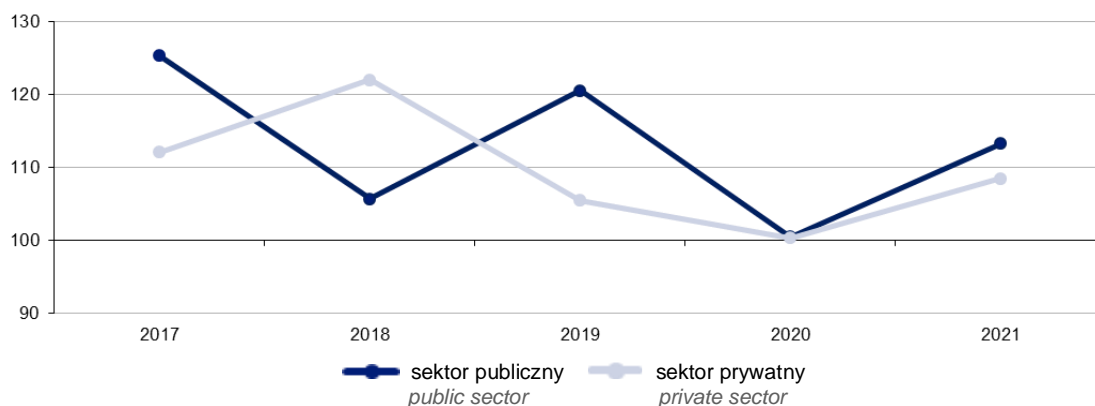
Chart 6. Construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by the type of works in 2017-2021

Produkcja średnich i dużych przedsiębiorstw budowlanych niemal w całości została zrealizowana w 2021 roku przez firmy budowlane z sektora prywatnego (98,2%). Wartość sprzedanej produkcji budowlano-montażowej sektora publicznego zwiększyła się w 2021 roku o 13,3% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast wzrost w sektorze prywatnym wyniósł 8,5%. We wszystkich latach okresu 2017-2021 na przedsiębiorstwa z sektora publicznego przypadło nie więcej niż 1,8% wartości produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez duże i średnie podmioty budowlane.

Wykres 7. Dynamika (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według sektorów własności (rok poprzedni = 100) w latach 2017-2021

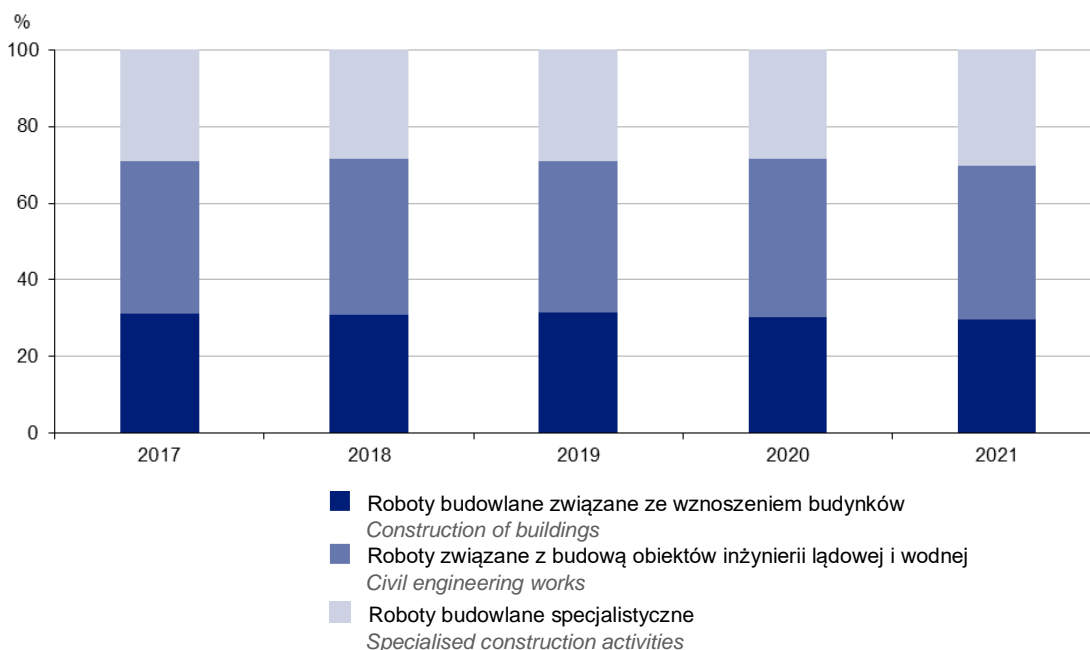
Chart 7. Index number (in current prices) of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by ownership sectors (previous year = 100) in 2017-2021

Rozpatrując sprzedaż produkcji budowlano-montażowej według przeważającego rodzaju działalności realizujących ją przedsiębiorstw (działy PKD), w 2021 roku największą wartość produkcji wykonanej siłami własnymi wytworzyły jednostki budowlane, dla których głównym rodzajem działalności były prace związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 40,2%). Udział podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności były roboty budowlane specjalistyczne wyniósł 30,0%, natomiast tych, których podstawową działalnością było wznoszenie budynków – 29,8%. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat omawiana struktura charakteryzowała się niewielką zmiennością.

Wykres 8. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według przeważającego rodzaju działalności (działy PKD) w latach 2017-2021

Chart 8. Structure of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by their main type of activity (divisions of PKD) in 2017-2021

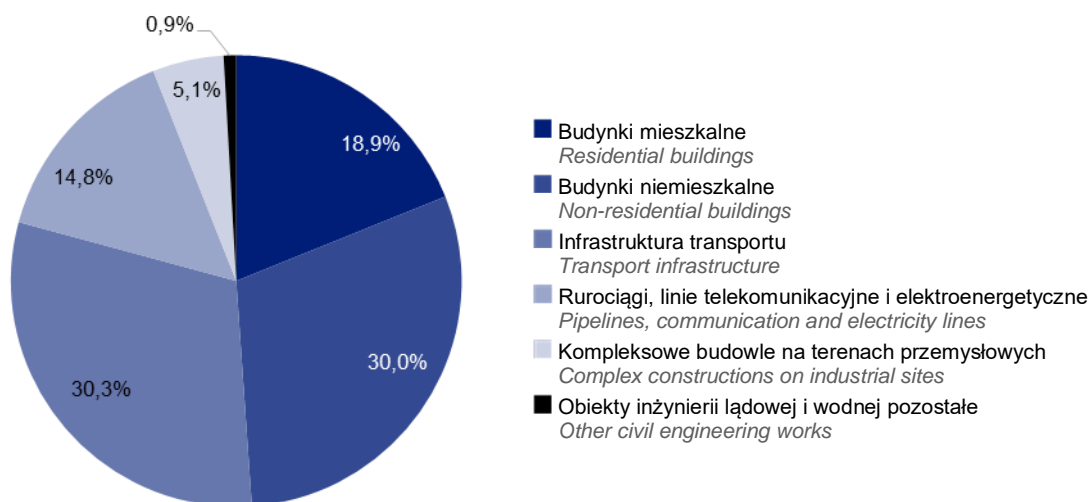

W 2021 roku w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych (sekcje i działy PKOB) dominowały prace związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, które stanowiły 51,1% łącznej wartości sprzedaży. Największy udział w tej wartości (30,3% sprzedaży ogółem) odnotowano dla prac w zakresie infrastruktury transportu. Prace polegające na wznoszeniu budynków osiągnęły 48,9% łącznej wartości sprzedaży, z czego 30,0% ogółu przypadło na budowę budynków niemieszkalnych a 18,9% – na budynki mieszkalne. Pod względem zmian produkcji budowlano-montażowej w porównaniu do 2020 roku, największy wzrost odnotowano dla robót związanych z budową kompleksowych budowli na terenach przemysłowych (PKOB 23) oraz rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (PKOB 22) (odpowiednio o 16,8% i 11,8%).

Poddając analizie ostatnie pięciolecie, należy zauważyć, że w latach 2018, 2020 oraz 2021 w opisywanej strukturze większy udział miały prace związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (2018 – 50,4%, 2020 – 51,5%, 2021 – 51,1%).

Wykres 9. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według rodzajów obiektów budowlanych (działy PKOB) w 2021 roku

Chart 9. Structure of construction and assembly production realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) by the type of constructions (divisions of PKOB) in 2021

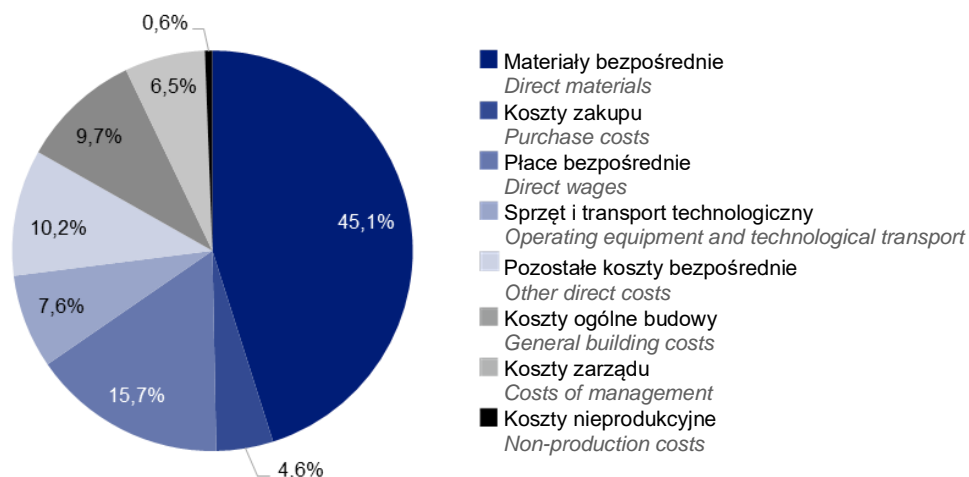

Analizując dane dotyczące kosztów⁶ ponoszonych w związku z realizacją produkcji, zaobserwowano, że główny udział w opisywanej strukturze kosztów posiadał w 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich, zakup materiałów bezpośrednich, który stanowił 45,1% wszystkich kosztów produkcji budowlano-montażowej. Na kolejnych pozycjach znalazły się: płace bezpośrednie (15,7%), pozostałe koszty bezpośrednie (10,2%) oraz koszty ogólne budowy (9,7%).

⁶ Koszty sprzedanej produkcji budowlano-montażowej wykonanej siłami własnymi na terenie kraju wykazują w rocznym sprawozdaniu B-01 (Sprawozdanie o sprzedaży produkcji budowlano-montażowej przedsiębiorstw budowlanych) te przedsiębiorstwa, które prowadzą księgi rachunkowe i stosują kalkulacyjny układ kosztów.

Wykres 10. Struktura kosztów produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) prowadzące księgi rachunkowe i stosujące kalkulacyjny układ kosztów w 2021 roku

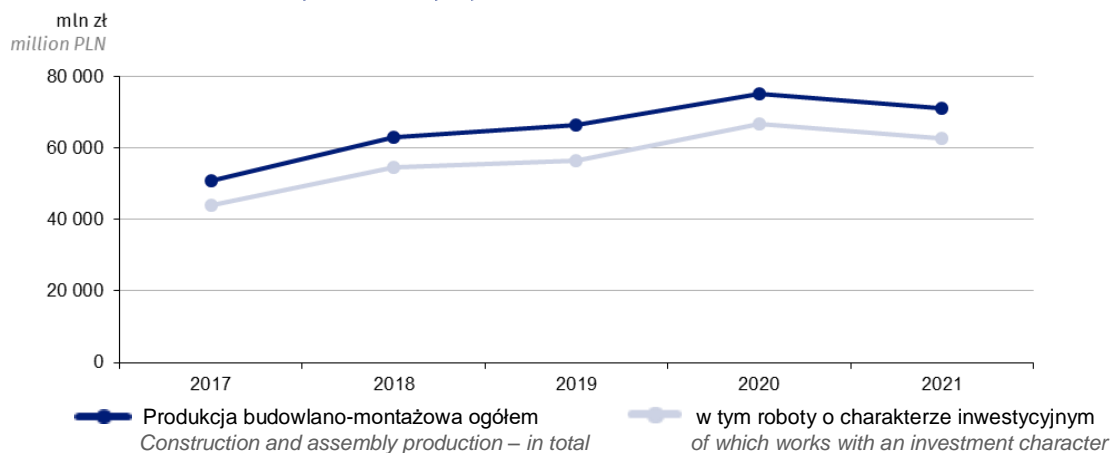
Chart 10. Structure of construction and assembly production costs realized domestically by construction entities (with more than 9 persons employed) keeping accounting books and applying costs by function in 2021

W 2021 roku duże i średnie firmy budowlane zleciły podwykonawcom⁷ realizację prac budowlano-montażowych o łącznej wartości 71,2 mld zł. Spośród robót zrealizowanych przez podwykonawców – 88,1% stanowiły prace o charakterze inwestycyjnym. Biorąc pod uwagę przeważający rodzaj działalności przedsiębiorstw zlecających prace budowlane podwykonawcom, największy udział mieli zleceniodawcy, których główna działalność polegała na wznoszeniu budynków (50,0% ogółu zleconej produkcji budowlano-montażowej). Mniejsze udziały odnotowali zleceniodawcy o głównej działalności związanej z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (33,4%) oraz wykonywaniem robót specjalistycznych (16,6%).

Wykres 11. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez podwykonawców przedsiębiorstw budowlanych (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w latach 2017-2021

Chart 11. Construction and assembly production realized domestically by subcontractors of construction entities (with more than 9 persons employed) in 2017-2021

⁷ Warto jednak zaznaczyć, że nie należy sumować obydwu wartości robót, ponieważ wartość robót, którą jedna firma wykazuje jako zleconą podwykonawcy, podwykonawca wykazuje jako wykonaną siłami własnymi.

2.2. Produkcja budowlano-montażowa przedsiębiorstw budowlanych według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa

2.2. Construction and assembly production of construction entities by voivodships - enterprise head office

Najwyższą sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w 2021 roku odnotowały przedsiębiorstwa budowlane z województw: mazowieckiego (26,2 mld zł), śląskiego (13,6 mld zł), wielkopolskiego (13,4 mld zł) oraz małopolskiego (12,5 mld zł). Łącznie przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie tych czterech województw zrealizowały w 2021 roku 54,2% wartości produkcji krajowej. Również w ciągu minionych pięciu lat, największe wartości produkcji budowlano-montażowej wystąpiły w wymienionych województwach, a ich najwyższy udział (56,9%) miał miejsce w 2017 roku.

Największe wzrosty wartości produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano dla jednostek z województw: mazowieckiego (2,4 mld zł), śląskiego (1,4 mld zł), wielkopolskiego (1,1 mld zł) oraz kujawsko-pomorskiego (0,9 mld zł). Największą dynamikę, w stosunku do poprzedniego roku, odnotowano w przypadku firm mających siedzibę na obszarze województw: lubuskiego (127,3%), opolskiego (121,0%), kujawsko-pomorskiego (117,2%) oraz łódzkiego (114,8%).

Tablica 1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu przedsiębiorstwa (mln zł) w latach 2017-2021

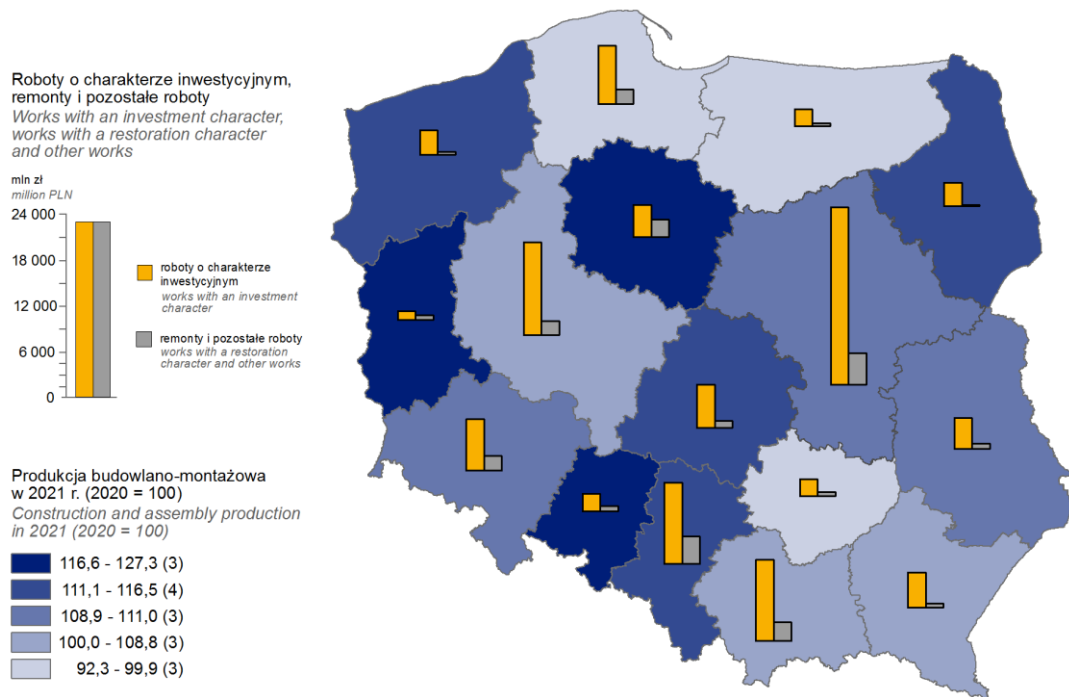
Table 1. Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities with more than 9 persons employed by enterprise head office (million PLN) in 2017-2021

Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2020	2021
Polska	86 619,6	105 436,5	111 453,1	111 881,7	121 523,5
Dolnośląskie	6 209,4	7 891,2	7 941,3	7 637,7	8 337,7
Kujawsko-pomorskie	3 954,1	5 099,2	5 784,2	5 312,7	6 225,5
Lubelskie	2 932,1	3 570,7	4 047,4	4 196,0	4 627,1
Lubuskie	1 113,2	1 361,5	1 495,1	1 328,7	1 691,4
Łódzkie	3 462,2	4 468,2	5 101,5	5 493,8	6 304,8
Małopolskie	9 209,7	11 092,3	11 506,1	11 909,3	12 515,8
Mazowieckie	21 741,3	23 680,0	23 985,2	23 875,4	26 242,3
Opolskie	1 693,9	2 567,8	2 821,5	2 290,3	2 772,0
Podkarpackie	3 367,8	4 198,5	4 726,5	4 852,3	5 016,6
Podlaskie	2 404,1	2 490,4	2 652,7	2 661,2	2 993,0
Pomorskie	5 589,8	7 782,5	8 938,8	9 244,3	9 225,5
Śląskie	9 902,7	11 792,3	12 762,7	12 229,1	13 647,4
Świętokrzyskie	2 049,1	2 561,7	2 696,2	2 759,0	2 616,6
Warmińsko-mazurskie	1 965,3	2 563,9	2 649,6	2 677,0	2 469,8
Wielkopolskie	8 427,9	11 163,5	11 431,7	12 336,8	13 402,2
Zachodniopomorskie	2 597,0	3 152,9	2 912,5	3 078,0	3 435,9

Największe udziały prac o charakterze inwestycyjnym, powyżej 87% wartości sprzedaży ogółem, osiągnęły w 2021 roku przedsiębiorstwa z siedzibą w województwach: podlaskim (95,9%), zachodniopomorskim (90,1%), podkarpackim (88,6%). Najwyższe dynamiki prac o charakterze inwestycyjnym odnotowano dla jednostek z województw: lubuskiego (139,1%), zachodniopomorskiego (124,9%) oraz łódzkiego (116,3%). W latach 2017-2021 największe udziały w wartości zrealizowanych na terenie Polski robót o charakterze inwestycyjnym miały firmy z województw: mazowieckiego (24,2% ogółu), wielkopolskiego (11,1%) i małopolskiego (10,3%).

Mapa 2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa oraz rodzajów robót budowlanych w 2021 roku

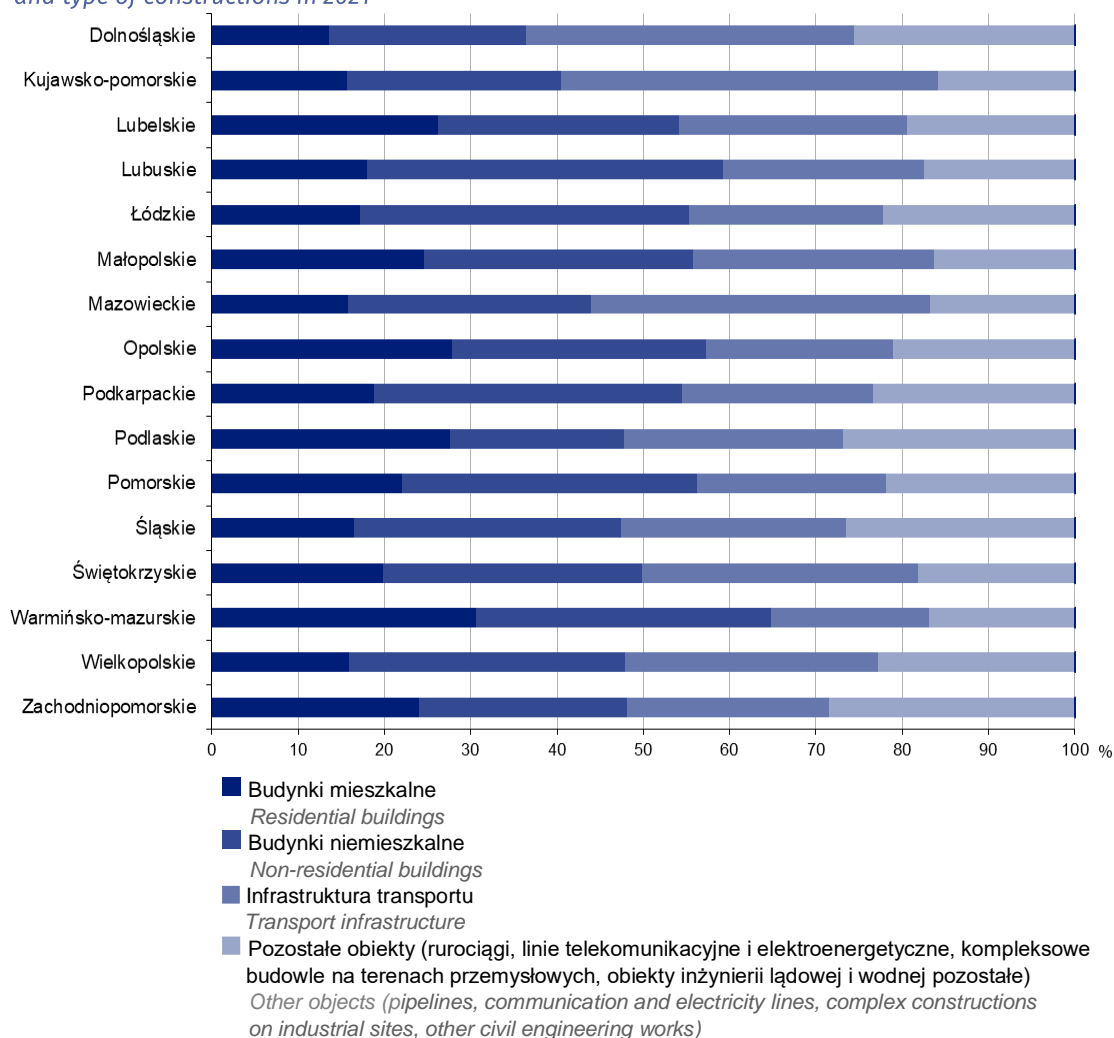
Map 2. Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships - enterprise head office and type of construction works in 2021

Udziały prac związanych z realizacją poszczególnych rodzajów obiektów budowlanych charakteryzowały się dużym zróżnicowaniem. Największy udział robót w zakresie budowy budynków niemieszkalnych odnotowały przedsiębiorstwa z siedzibą w województwie lubuskim (41,3% ogółu sprzedaży produkcji wykonanej przez firmy z tego województwa), najmniejszy zaś w województwie podlaskim (20,1%); dla budynków mieszkalnych były to odpowiednio firmy z województwa warmińsko-mazurskiego (30,6%) i dolnośląskiego (13,5%), zaś dla infrastruktury transportu z województwa kujawsko-pomorskiego (43,7%) i warmińsko-mazurskiego (18,3%).

Wykres 12. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa i rodzajów obiektów budowlanych w 2021 roku

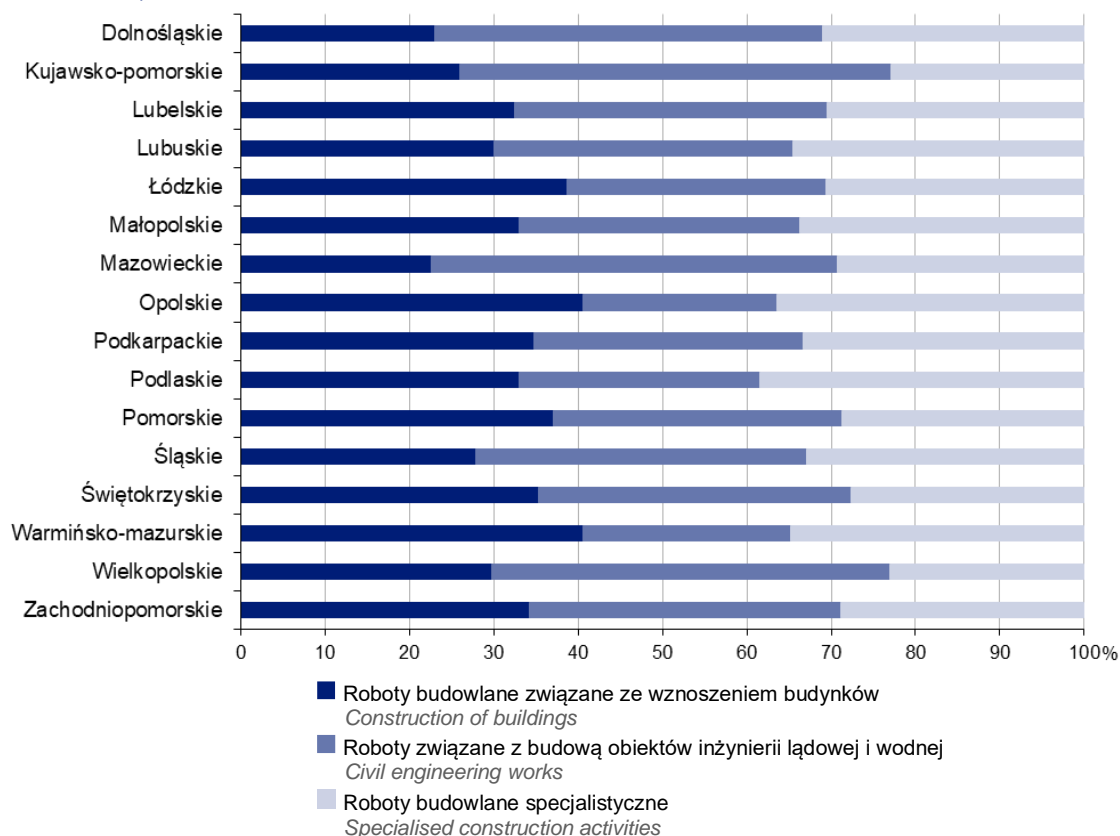
Chart 12. Structure of construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships - enterprise head office and type of constructions in 2021

Analizując produkcję budowlano-montażową zrealizowaną w 2021 roku według przeważającego rodzaju działalności (działy PKD) jednostek budowlanych, dla dziewięciu województw (siedzib zarządów przedsiębiorstw) odnotowano największe udziały podmiotów, których podstawową działalnością były roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w pięciu przeważały jednostki zajmujące się wznoszeniem budynków, natomiast w dwóch jednostki, które wykonywały głównie prace specjalistyczne. Udział w ogólnej wartości produkcji budowlano-montażowej jednostek zajmujących się głównie wznoszeniem budynków, wyniósł od 22,6% dla firm mających siedzibę w województwie mazowieckim do 40,6% dla jednostek z opolskiego; w przypadku robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej było to odpowiednio – 23,0% dla firm mających siedzibę w województwie opolskim i 51,1% dla firm z kujawsko-pomorskiego, dla robót budowlanych specjalistycznych udział kształtował się od 22,9% w województwie kujawsko-pomorskim do 38,5% w województwie podlaskim.

Wykres 13. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa oraz podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstwa (klasyfikacja PKD) w 2021 roku

Chart 13. Structure of construction and assembly production realized by construction entities (with more than 9 persons employed) by voivodships - enterprise head office and their main type of activity (PKD Classification) in 2021

2.3 Produkcja budowlano-montażowa przedsiębiorstw budowlanych według województw – miejsca wykonywania robót

2.3. Construction and assembly production of construction entities by voivodships – work-site location

W 2021 roku roboty budowlano-montażowe o największej wartości wykonano na terenie województwa mazowieckiego (19,8 mld zł), co stanowiło 16,3% produkcji zrealizowanej w Polsce. Na kolejnych pozycjach znalazły się województwa: śląskie (13,4 mld zł z udziałem w kraju 11,0%), wielkopolskie (11,9 mld zł; 9,8%) oraz małopolskie (11,1 mld zł; 9,1%). W poszczególnych latach minionego okresu pięcioletniego na terenie tych czterech województw wykonano roboty budowlane, które stanowiły ponad 46% wartości ogólnopolskiej (od 46,2% wartości krajowej w 2021 i 2020 roku do 49,9% w 2017 roku). Rokrocznie największą wartość zrealizowanych robót budowlanych charakteryzowała województwo mazowieckie.

Tablica 2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób według miejsc wykonywania robót (mln zł) w latach 2017-2021

Table 2. Construction and assembly production realized domestically with own resources by construction entities with more than 9 persons employed by work-site locations (million PLN) in 2017-2021

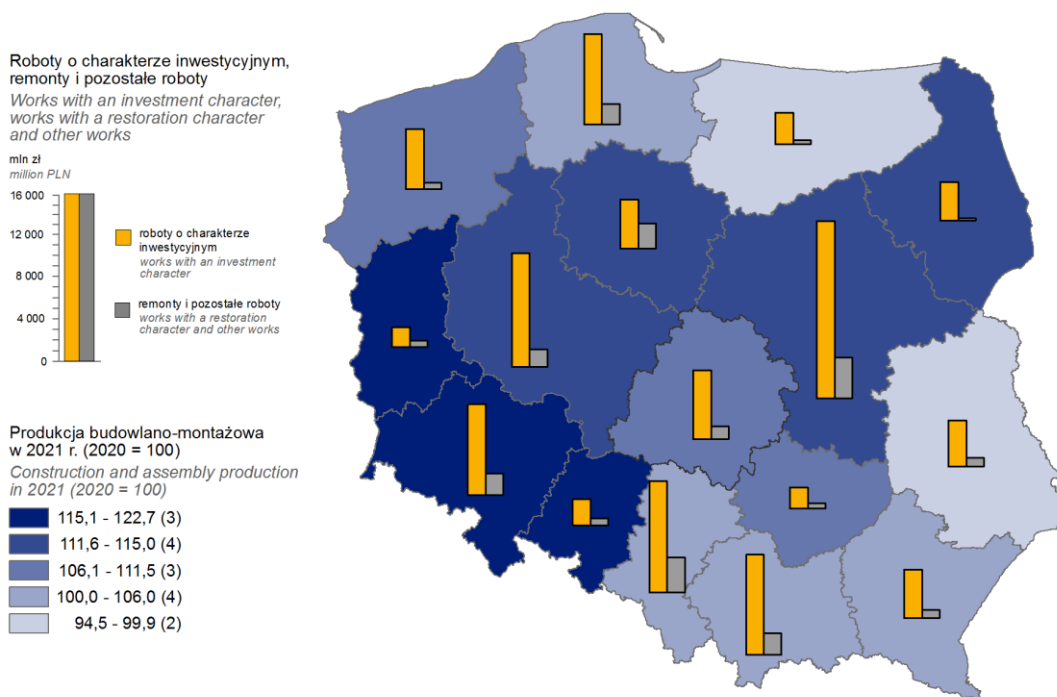
Wyszczególnienie Specification	2017	2018	2019	2020	2021
Polska	86 619,6	105 436,5	111 453,1	111 881,7	121 523,5
Dolnośląskie	8 179,6	9 686,6	9 710,7	8 835,6	10 315,8
Kujawsko-pomorskie	3 978,2	5 737,7	6 090,1	6 032,1	6 748,5
Lubelskie	3 161,1	3 909,4	4 862,5	5 033,4	4 970,9
Lubuskie	1 691,8	2 035,3	1 988,1	1 949,4	2 391,9
Łódzkie	3 906,0	5 427,2	5 870,0	6 716,0	7 454,8
Małopolskie	9 151,7	10 402,7	10 492,7	10 953,3	11 109,3
Mazowieckie	16 092,3	18 259,8	18 588,3	17 609,5	19 813,0
Opolskie	2 220,0	2 953,1	3 082,5	2 589,9	3 032,9
Podkarpackie	3 314,8	4 275,1	4 851,4	5 087,4	5 118,6
Podlaskie	2 414,3	2 768,9	2 732,4	3 296,5	3 737,7
Pomorskie	6 115,8	7 894,8	9 252,0	9 676,3	10 039,1
Śląskie	9 549,2	11 538,9	12 806,4	12 701,3	13 362,4
Świętokrzyskie	1 709,0	2 207,1	2 417,3	2 188,4	2 377,1
Warmińsko-mazurskie	2 760,5	3 431,4	3 013,9	3 331,8	3 148,1
Wielkopolskie	8 420,0	10 413,6	11 147,5	10 391,2	11 882,3
Zachodniopomorskie	3 955,3	4 494,9	4 547,4	5 489,6	6 020,9

W 14 województwach odnotowano w 2021 roku, w porównaniu do 2020, zwiększenie wartości wykonanych na ich terenie robót budowlanych. Największe wzrosty wartości w stosunku do roku poprzedniego odnotowano odpowiednio dla województw: mazowieckiego (wzrost o 2,2 mld zł), wielkopolskiego oraz dolnośląskiego (wzrost o 1,5 mld zł). Największymi wartościami dynamiki charakteryzowały się województwa: lubuskie (122,7%), opolskie (117,1%) oraz dolnośląskie (116,8%).

Najwyższą wartość robót o charakterze inwestycyjnym w 2021 roku odnotowano w województwie mazowieckim – 16,1 mld zł, co stanowiło 81,3% ogólnej wartości produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie tego województwa. Udział prac o charakterze inwestycyjnym był zróżnicowany w poszczególnych województwach i wyniósł od 93,7% w podlaskim do 66,4% w kujawsko-pomorskim. Największe dynamiki prac o charakterze inwestycyjnym odnotowano w województwach lubuskim (128,9%) i dolnośląskim (121,1%).

Mapa 3. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) na terenie poszczególnych województw według rodzajów robót budowlanych w 2021 roku

Map 3. Construction and assembly production realized by construction entities (with more than 9 persons employed) in the area of particular voivodships by type of construction works in 2021

W analizowanym okresie pięcioletnim, udział robót o charakterze inwestycyjnym, w kraju wyniósł 79,7%. Roboty tego rodzaju stanowiły ponad 85% prac budowlanych wykonanych w tym okresie na terenie województw: podlaskiego, zachodniopomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Najniższe wartości omawianego wskaźnika odnotowano dla województw: lubuskiego, śląskiego oraz kujawsko-pomorskiego (odpowiednio: 71,3%, 71,8% i 71,9%).

Rozdział 3

Chapter 3

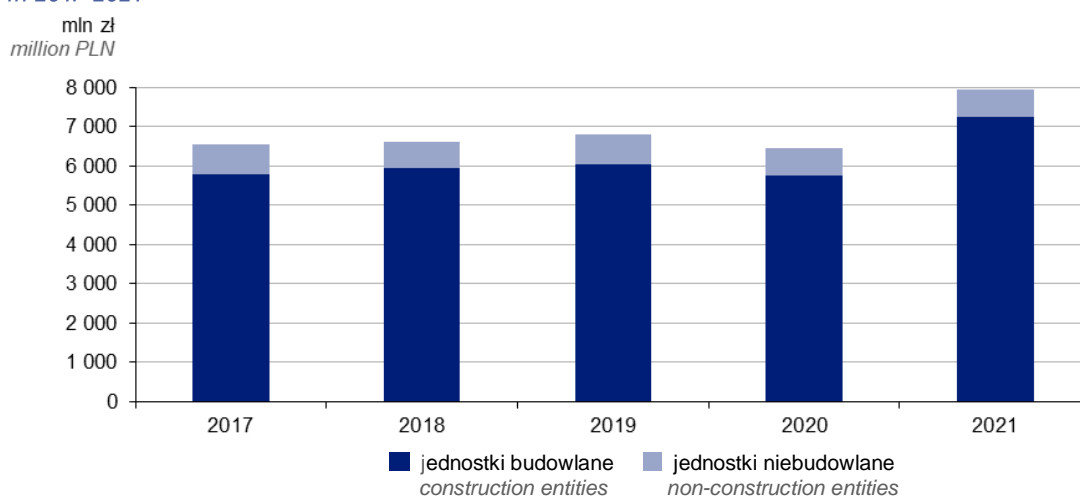
Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana poza granicami kraju przez podmioty budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób⁸

Construction and assembly production realized outside the territory of Poland by construction and non-construction entities with more than 9 persons employed⁸

Wartość produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2021 roku siłami własnymi poza granicami kraju⁹ przez jednostki budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 7,9 mld zł, z czego jednostki budowlane wykonały prace o wartości 7,3 mld zł (91,3% wartości ogółem). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat udział jednostek budowlanych w eksporcie omawianych prac ukształtował się na poziomie 89,5%. Ogólna wartość analizowanej sprzedaży robót w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 23,3%; dla jednostek budowlanych odnotowano wzrost o 26,1%, natomiast dla niebudowlanych spadek o 0,3%.

Wykres 14. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana siłami własnymi poza granicami kraju przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w latach 2017-2021

Chart 14. *Construction and assembly production realized with own resources outside the territory of Poland by construction and non-construction entities (with more than 9 persons employed) in 2017-2021*

⁸ Prezentowane w rozdziale dane dotyczą wartości i dynamiki sprzedanej produkcji budowlano-montażowej w cenach bieżących.

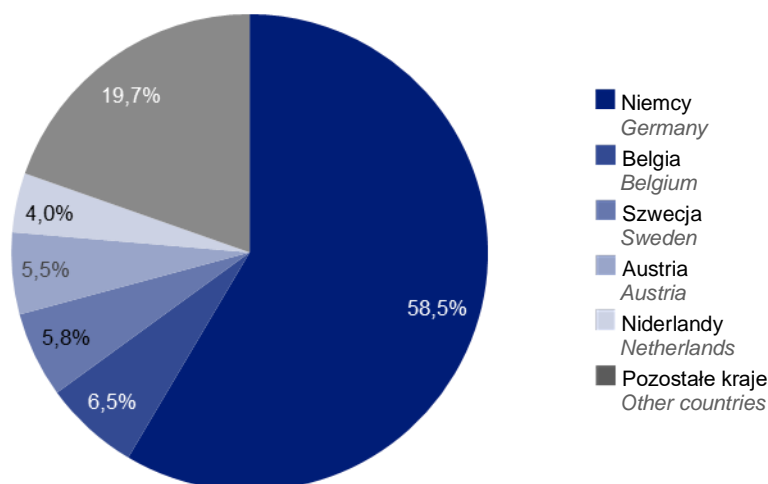
⁸ *The data presented in the publication relate to value and index numbers of construction and assembly production in current prices.*

⁹ Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej wykonanej siłami własnymi poza granicami kraju określana jest również jako eksport robót budowlanych.

Polskie przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane w 2021 roku wykonały prace w 54 państwach, przy czym wyraźnie dominował w 2021 roku, tak jak w latach poprzednich, eksport do Niemiec (58,5% łącznej wartości). Na kolejnych miejscach, ze znacznie mniejszymi udziałami, znalazły się: Belgia (6,5%), Szwecja (5,8%), Austria (5,5%) i Niderlandy (4,0%).

Wykres 15. Struktura produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej siłami własnymi poza granicami kraju przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane (jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób) według krajów – miejsca wykonywania robót w 2021 roku

Chart 15. Structure of construction and assembly production realized with own resources outside the territory of Poland by construction and non-construction entities (with more than 9 persons employed) by countries – work-site location in 2021

Dla zobrazowania rozmiaru eksportu robót budowlanych można zastosować wskaźnik wartości sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wykonanej poza granicami kraju w przeliczeniu na 1 zatrudnionego przy jej realizacji. W odniesieniu do ogółu dużych i średnich przedsiębiorstw budowlanych i niebudowlanych wartość ta w 2021 roku wyniosła 332,1 tys. zł, natomiast w przypadku przedsiębiorstw budowlanych – 344,4 tys. zł.

Uwagi metodologiczne

1. Dane dotyczące wartości produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju obejmują roboty budowlane wykonane na terenie kraju siłami własnymi (tj. bez zlecenia podwykonawcom) systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane oraz systemem gospodarczym (tj. na własne potrzeby) przez wszystkie podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne (bez względu na to, czy prowadzą działalność gospodarczą). Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem gospodarczym są szacowane.
2. Dane o produkcji budowlano-montażowej podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób (mikroprzedsiębiorstwa) ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 6% próbie podmiotów (SP-3 Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw).
3. W publikacji zaprezentowano dane w zakresie produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej poza granicami kraju siłami własnymi (tzn. bez podwykonawców) systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez przedsiębiorstwa budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
4. Dane prezentowane w publikacji są danymi ostatecznymi.
5. Ilekroć w publikacji wspomina się o rodzajach działalności jednostek – zawsze są one rozumiane i klasyfikowane zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007). Klasyfikacja PKD 2007 została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 roku rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. poz. 1885, z późn. zm.), w miejsce stosowanej wcześniej klasyfikacji PKD 2004.
6. Przez podmioty budowlane rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważający rodzaj działalności zaliczono do sekcji F „Budownictwo” PKD 2007. Podmioty, których działalność została zaliczona do innych sekcji niż „Budownictwo”, w publikacji określane są jako niebudowlane.
7. Przy prezentacji danych o produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych zastosowano Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB). Jest to klasyfikacja wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 roku (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.) opracowana na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), zgodnej z zaleceniami Narodów Zjednoczonych.
8. Przez obiekty budowlane rozumie się konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych.
9. Budynek jest obiektem budowlanym trwale związanym z gruntem, posiadającym fundamenty, wydzielonym z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych (tj. ścian i przykryć) – wraz z wbudowanymi instalacjami wodociągowymi, kanalizacyjnymi, ogrzewczymi, elektrycznymi, gazowymi itp., a także wbudowanymi meblami, stanowiącymi normalne wyposażenie budynku.
10. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej to obiekty budowlane nieklasyfikowane jako budynki, tj.: autostrady, drogi ekspresowe, ulice, drogi kolejowe, drogi lotniskowe, mosty, wiadukty

i estakady, tunele oraz przejścia nadziemne i podziemne, budowle wodne, rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe, rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze, kompleksowe budowle na terenach przemysłowych, budowle sportowe i rekreacyjne oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane.

11. Inwestor to jednostka, na rzecz której realizowana jest inwestycja budowlana. Zobowiązana jest ona do zorganizowania procesu budowy w sposób ściśle określony przez przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351, z późn. zm.).
12. Generalny wykonawca jest osobą prawną, jednostką organizacyjną nie mającą osobowości prawnej lub osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą – związaną umową z inwestorem, posiadającą własne siły wytwórcze lub dysponującą ograniczoną możliwością realizacji określonego rodzaju robót (np. specjalistycznych), która za zgodą inwestora zatrudnia na budowie podwykonawców.
13. Podwykonawca to osoba prawna, jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, która za zgodą i wiedzą inwestora realizuje określone rodzaje i ilości robót na podstawie umowy z generalnym wykonawcą.
14. Do produkcji budowlano-montażowej zalicza się następujące rodzaje robót:
  - a. przygotowanie terenu pod budowę, tj.: rozbiórkę oraz burzenie budynków i budowli, oczyszczanie terenu budowy, roboty ziemne, osuszanie terenów budowlanych, roboty rozbiórkowo-porządkowe prowadzone dla uzyskania materiałów nadających się do dalszego zużycia, wykopy i wiercenia próbne mające na celu badanie mechaniki gruntu przed przystąpieniem do właściwych prac budowlanych;
  - b. wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części oraz inżynierię lądową i wodną, tj.: roboty ogólnobudowlane w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych oraz na budowlach, montaż obiektów budowlanych z elementów prefabrykowanych – lecz wykonywany nie przez ich producentów, budowę obiektów inżynierii lądowej, wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych, instalowanie rynien i rur odprowadzających wodę, malowanie dachów, zabezpieczanie budynków przed działaniem wody (roboty hydroizolacyjne); budowę: autostrad, ulic, placów, dróg kołowych i szynowych oraz innych traktów komunikacyjnych dla pojazdów i pieszych, obiektów inżynierii wodnej, sportowo-rekreacyjnych; prace wymagające zastosowania sprzętu specjalistycznego (roboty górniczo-dolne: drążenie szybów, otworów wentylacyjnych, podszybia komór i innych budowli górniczych dolnych; budowę fundamentów pod maszyny i urządzenia, wbijanie w ziemię pali i słupów, montowanie i spawanie konstrukcji stalowych, montaż i demontaż rusztowań, wiercenie studni);
  - c. wykonywanie instalacji budowlanych, tj. roboty związane z zakładaniem instalacji, osprzętu, systemów i urządzeń elektrycznych, budowlanymi pracami izolacyjnymi, zakładaniem instalacji oraz urządzeń hydraulicznych i sanitarnych, instalacji i urządzeń gazowych, przewodów i urządzeń grzewczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i chłodniczych, systemów oświetleniowych i sygnalizacyjnych dróg, szlaków kolejowych, portów lotniczych i wodnych, montowaniem rozdzielni wysokiego napięcia, stacji transformatorowych, telekomunikacyjnych i radarowych, zakładaniem instalacji i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych;

- d. wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych, takich jak: tynkowanie wewnętrzne i zewnętrzne budynków i budowli, roboty sztukatorskie, instalowanie elementów stolarki budowlanej, budowa tymczasowych obiektów zagospodarowania placu budowy, wykonywanie szalunków drewnianych, układanie płytek podłogowych i ściennych, parkietów oraz innych drewnianych pokryć ścian i podłóg, wykładzin podłogowych i linoleum, pokrywanie ścian i podłóg piaskowcem, marmurem, granitem itp., malowanie budynków od wewnątrz i na zewnątrz, obiektów inżynierii lądowej łącznie z malowaniem znaków poziomych na drogach i parkingach, zakładanie elementów szklanych w budynkach oraz pozostałe prace wykończeniowe (czyszczenie zewnętrznych ścian budynków za pomocą piaskowania, pary wodnej i podobnych metod, zakładanie w budynkach i budowlach dekoracyjnych elementów metalowych).
15. Roboty zaliczone do produkcji budowlano-montażowej dzieli się, według ich ekonomicznego oraz technicznego znaczenia, na:
- a. roboty o charakterze inwestycyjnym (decydują kryteria techniczno-ekonomiczne, a nie finansowe):
- realizowane w nowych obiektach, obejmujące:
    - przygotowanie i zagospodarowanie terenu pod budowę;
    - wznoszenie i odbudowę budynków, budowli, części budowlanej kottłów, linii i sieci elektroenergetycznych, elektrotrakcyjnych i telekomunikacyjnych wraz z robotami wykończeniowymi i montażem wewnętrznych instalacji oraz konstrukcji metalowych tych obiektów;
    - roboty górnicze dotowe i wiercenia związane z rozszerzaniem chodników w czynnych kopalniach, wykonywane przez przedsiębiorstwa budowy kopalń;
  - realizowane w istniejących (użytkowanych) obiektach roboty mające charakter przebudowy i rozbudowy (nadbudowy, dobudowy), w wyniku których uzyskuje się przynajmniej jeden z następujących efektów:
    - zmiana charakteru (przeznaczenia) przebudowywanego obiektu;
    - istotne zwiększenie pierwotnej wartości użytkowej obiektu;
    - przystosowanie obiektu do zmienionych warunków użytkowania;
    - wydłużenie okresu użytkowania obiektu;
    - obniżenie kosztów eksploatacji obiektu;
    - poprawa jakości usług czy procesów produkcyjnych prowadzonych w obiekcie;
- b. roboty o charakterze remontowym – polegające na odtwarzaniu (przywracaniu) pierwotnego lub prawie pierwotnego stanu (wartości technicznej i użytkowej), wykraczające poza zakres bieżących konserwacji istniejących obiektów budowlanych, ale nie powodujące zmian w konstrukcji, ani w użytkowaniu tych obiektów;
- c. roboty pozostałe – obejmujące:
- roboty budowlano-montażowe związane z konserwacją, tj. okresowym wykonywaniem robót niezbędnych do utrzymania obiektu budowlanego i jego otoczenia w należyтым stanie technicznym – obejmujących likwidację przyczyn i skutków uszkodzeń mogących spowodować przedwczesne niszczenie obiektu lub jego elementów i urządzeń;
  - roboty rozbiórkowo-porządkowe prowadzone dla uzyskania materiałów nadających się do dalszego użycia;
  - roboty w zakresie budowy i rozbiórki obiektów tymczasowych na terenie budowy.

16. Koszty produkcji budowlano-montażowej są to wszystkie koszty składające się na całkowity koszt sprzedanej produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w ciągu roku na terenie kraju siłami własnymi, tj. bez podwykonawców. Do kosztów produkcji budowlano-montażowej zalicza się:
- a. materiały bezpośrednio, tj. wartość (według cen zakupu, przez które rozumie się ceny, jakie nabywca płaci za zakupione materiały, pomniejszone o VAT, a przy imporcie powiększone o cło i podatek importowy, także według cen ewidencyjnych skorygowanych o odchylenia od cen ewidencyjnych):
    - materiałów podstawowych i pomocniczych oraz elementów konstrukcji budowlanych zużytych do produkcji budowlano-montażowej, w tym także wyrobów własnej produkcji pomocniczej;
    - materiałów nie mających cech typowego surowca, których zużycie jest jednak ściśle związane z produkcją budowlano-montażową, np. tlen do cięcia i spawania konstrukcji stalowych, środki chemiczne zabezpieczające trwałość poszczególnych elementów budowli;
    - materiałów uzyskanych w trakcie prowadzenia robót na budowie;
    - wyposażenia wielokrotnego użytkowania, urządzeń rozbieralnych stanowiących wyposażenia placów i zaplecza budów, rusztowań, zestawów metalowych szalunków przestawnych, itp.;
    - materiałów używanych do budowy obiektów tymczasowego zaplecza;
    - materiałów powierzonych przez zleceniodawcę robót;
    - innych materiałów używanych w związku z wykonaniem robót budowlano-montażowych;
  - b. koszty zakupu, tj. nieobjęte ceną zakupu, ponoszone przez wykonawcę, koszty sprowadzenia materiałów od dostawcy do magazynu na placu budowy bądź miejsca ich wbudowania, względnie zakładu przemysłowej produkcji pomocniczej bezpośrednio lub za pośrednictwem magazynu centralnego, przy czym pod pojęciem dostawcy rozumie się zarówno dostawców obcych jak i dostawców własnej produkcji pomocniczej; chodzi tu głównie o koszty transportu, spedycji, załadunku u dostawcy (jeżeli załadunek obciąża nabywcę), przeładunku i rozładunku;
  - c. płace bezpośrednio, tj. wynagrodzenia pracowników (zasadnicze, dodatki, premie itp.) oraz wynagrodzenia osób doraźnie zatrudnionych bezpośrednio przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych, związanych z nimi robót pomocniczych, jak również wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia lub umowy o dzieło (wynagrodzenia bezosobowe), honoraria oraz wszystkie inne wypłaty, zakwalifikowane do wynagrodzeń za pracę, zaliczane w ciężar kosztów; do kosztów tych zalicza się wartość brutto wynagrodzenia, tzn. bez potrąceń podatku od osób fizycznych oraz potrąceń z innych tytułów, a także składki na ubezpieczenia społeczne oraz odpisy ustawowe zaliczane w ciężar kosztów z tytułu utworzenia funduszu świadczeń socjalnych;
  - d. koszty pracy sprzętu i transportu technologicznego, tj. wydatki z tytułu pracy maszyn i mechanizmów ciężkich oraz sprzętu średniego, usług sprzętu (w tym także rusztowań stałych i rurowych z wyłączeniem rusztowań drewnianych), energii elektrycznej zużytej podczas pracy sprzętu, usług transportowych związanych z transportem technologicznym, tj. z przewozem materiałów, surowców, wyrobów na placu budowy, wywozem ziemi, gruzu itp.;
  - e. pozostałe koszty bezpośrednio, tj. wszelkiego rodzaju nakłady (koszty proste) niekwalifikujące się do materiałów bezpośrednich, płac bezpośrednich i pracy sprzętu, np. koszty podróży służbowych pracowników zatrudnionych przy wykonywaniu robót

budowlano-montażowych, koszty dozoru geodezyjnego, koszty zużycia energii cieplnej do podgrzewania realizowanych obiektów w celu przyspieszenia wykonywania robót, dodatkowe roboty ziemne, ekspertyzy, koszty badań radiologicznych; koszty leasingu sprzętu budowlanego;

- f. koszty ogólne budowy, tj. płace i narzuty na płace stałego personelu budowy (m.in. płace kierownictwa budowy, personelu magazynów budowy, straży przemysłowej oraz narzuty z tytułu tych płac), zużycie zaplecza, zużycie sprzętu (obejmujące m.in. koszty zużycia, remontów i konserwacji sprzętu i narzędzi użytkowanych na budowie), koszty bezpieczeństwa i higieny pracy, koszty zatrudnienia pracowników zamiejscowych, pozostałe koszty ogólne budowy, m.in.: zużycie energii, koszty transportu wewnętrznego, koszty podróży służbowych, usługi obce z tytułu dozoru budowy, koszty biurowe budowy, itp.;
  - g. koszty zarządu obejmujące wydatki poniesione na utrzymanie komórek i stanowisk pracy o charakterze ogólnoadministracyjnym, tj. nadzorczych, kontrolnych, ewidencyjno-sprawozdawczych, instruktażowych oraz innych związanych z organizowaniem, kierowaniem i zarządzaniem firmą wykonawstwa budowlanego; do kosztów tych zalicza się w szczególności: płace i narzuty na płace personelu zarządu, koszty delegacji i przejazdów, koszty eksploatacji służbowych samochodów osobowych, koszty biurowe i utrzymania obiektów ogólnego przeznaczenia, koszty racjonalizacji i wynalazczości, narzuty (np. na utworzenie funduszy socjalnych, funduszu postępu techniczno-ekonomicznego i inne), pozostałe koszty zarządu, obejmujące porady prawne, obce ekspertyzy, koszty bhp pracowników zarządu itp.;
  - h. koszty nieprodukcyjne, tj. koszty: robót poprawkowych wykonywanych w trakcie prowadzenia robót na budowie (w tym również robót niezawinionych przez wykonawcę, a powtórnie przez niego wykonywanych na zlecenie generalnego wykonawcy), usuwania siłami własnymi usterek w okresie rękojmi, w tym także wad w budynkach mieszkalnych zrealizowanych metodami uprzemysłowionymi, przestoju sprzętu, środków transportu i robotników, przerzutów materiałów i niezawinione szkody i niedobory materiałów.
17. Dane dotyczące kosztów produkcji budowlano-montażowej wykazują jednostki budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób, które wykonywały na terenie kraju siłami własnymi roboty budowlane oraz prowadzą księgi rachunkowe i stosują kalkulacyjny układ kosztów.
  18. Dane odnoszące się do produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bieżących, bez podatku od towarów i usług (VAT).
  19. Dynamiki produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju (rozdział 1 i tabela 1) podano w cenach stałych.
  20. Dane zaprezentowane w niniejszym opracowaniu są publikowane z zachowaniem tajemnicy statystycznej, określonej w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 459, z późn. zm.).
  21. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Methodological notes

1. Data regarding the value of construction and assembly production realized domestically include construction works realized domestically with own resources (i.e. without subcontracting) by contract system (i.e. for outside clients) by entities (construction and non-construction) and the own-account construction (i.e. for own needs) by all entities conducting economic activity and natural persons (regardless of whether they conduct economic activity). Data on construction and assembly production realized with the own-account construction are estimated.
2. Data on construction and assembly production of entities employing up to 9 persons (microenterprises) was established based on the results of a representative survey conducted on a 6% sample of entities (SP-3 Report on economic activity).
3. The publication presents data on construction and assembly production realized with own resources outside the territory of Poland (i.e. without subcontractors) by contract system (i.e. for outside clients) by entities (construction and non-construction) with more than 9 persons employed.
4. The data presented in the publication are final data.
5. Whenever the publication mentions the types of activity - they are always understood and classified in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007). The PKD 2007 classification was compiled on the basis of statistical classification of economic activities in the European Community - NACE Rev. 2 and introduced on 1 January 2008 by a decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws, item 1885 with later amendments), instead of the previously applied classification of PKD 2004.
6. Construction entities are understood as economic entities whose main type of activity is included in the section F "Construction". Entities whose activities have been included in sections other than "Construction" in the publication are referred to as non-construction.
7. For the presentation of data on construction and assembly production by type of constructions, the Polish Classification of Types of Construction (PKOB) was used. PKOB is a classification introduced by the decree of the Council of Ministers dated 30 December 1999 (Journal of Laws, item 1316 with later amendments) compiled on the basis of the European Classification of Types of Construction (CC), in accordance with the recommendations of the United Nations.
8. Construction objects are understood as structures strictly connected to the ground, made of building materials and components and resulting from construction works.
9. The building is a construction object strictly connected with the ground, with foundation, separated with the aid of construction partitions (i.e. walls and covers) - together with built in plumbing, sewerage, heating, electrical, gas and other installations, as well as with built in furniture, accounting for normal building installations.
10. Civil engineering works are all construction objects not classified as buildings, i.e.: highways, motorways, streets, railways, airfield runways, bridges, elevated highways, tunnels, passages over and under the ground harbours, waterways, dams and other waterworks,

long-distance pipelines, communication and electricity power lines, local pipelines and cables, complex constructions on industrial sites, sports and recreation constructions as well as other civil engineering works not elsewhere classified.

11. *An investor is a unit for the benefit of which the construction investment is realized. It is obliged to organize the construction process in a way strictly determined by regulations of the Act of 7 July 1994 Polish Building Code (Journal of Laws of 2021, item 2351 with later amendments).*
12. *The main contractor is a legal entity, an organizational unit without legal personality or a natural person conducting economic activity - obliged by a contract with an investor, with own resources or with limited possibility to carry out a specific type of works (e.g. specialised), who employs subcontractors with an investor's agreement.*
13. *A subcontractor is a legal entity, an organizational unit without legal personality or a natural person conducting economic activity which with the agreement and knowledge of the investor, realize certain types and quantities of works based on a contract with the main contractor.*
14. *Construction and assembly production includes the following types of work:*
  - a. *site preparation, i.e.: demolition and wrecking of buildings and other structures, clearing the construction sites, earth works, drainage of construction sites, demolition and ordering works conducted for obtaining recyclable materials, test drilling and boring for the purpose of site surveying before initiating actual construction work;*
  - b. *building of complete constructions or their parts; civil engineering, i.e.: general construction in residential and non-residential buildings, industrial and storage structures, the assembly of constructions using prefabricated but not self-manufactured elements, construction of civil engineering structures, erection of roof coverings, installation of gutters and water drainage pipes, painting of roofs, waterproofing (hydro-insulation works); construction of highways, streets, squares, roads and railways as well as other transportation routes for vehicles and pedestrians, construction of water projects, sports and recreational installations; works requiring the use of specialised equipment (pit and mining works: boring of shafts, ventilation shafts, shaft bottom stalls and other pit and mining structures; building foundations for machinery and equipment, driving of piles and posts into the ground, assembly and welding of steel structures, assembly and disassembly of scaffoldings, water well drilling);*
  - c. *execution of building installations including electrical installations (i.e. the installation of electrical wiring and fittings), insulation works, installation of: hydraulic and sanitary systems and equipment, gas systems and equipment, heating, ventilation, air conditioning and cooling conduits and equipment, roadway, railway, airport and seaport lighting and signalling systems, assembly of high voltage switching, transformer, telecommunications and radar stations, assembly of industrial machinery and equipment, installation of systems and equipment, not elsewhere classified;*
  - d. *building completion, e.g.: plastering interiors and exteriors of buildings and structures; stucco works, installation of construction joinery elements, erection of temporary constructions on building sites, completion of wooden wall coverings, laying of floor and wall tiles, parquet and other wooden wall and floor coverings, floor coverings and linoleum, covering of walls and floors with sandstone, marble, granite, etc., the painting the interior and exterior of buildings, painting of civil engineering structures including*

painting of signs on the roads and in parking lots, installation of glass elements in buildings as well as other finishing works (cleaning the external walls of buildings by sanding, steaming and similar methods, installing decorative metal elements in buildings and structures).

15. *The scope of construction and assembly production presented above is divided according to economic and technical importance into the following works:*
  - a. *works with an investment character (technical and economic criteria, not financial ones, decide on that type of works):*
    - *works being realized in new constructions, including:*
      - *preparation and management of construction sites,*
      - *construction (erection) and reconstruction of buildings, structures, construction of facilities for boilers, electrical power, electric traction and telecommunication lines and networks together with finishing works and assembly of interior elements as well as metal structures of these facilities,*
      - *pit mining and boring works connected with broadening galleries in active mines realized by enterprises in tunnelling activity,*
    - *works being realized in existing (used) constructions with an reconstruction and expansion (horizontal and vertical extension) character, as a result of which at least one of the below mentioned results is obtained:*
      - *a change in the character (designation) of the reconstructed facility,*
      - *a significant increase in its original utility value,*
      - *an adaptation to changed conditions of utilisation,*
      - *an extension of its utilisation period,*
      - *a reduction in the costs of utilisation,*
      - *an improvement in the quality of services and production processes conducted in the facility;*
  - b. *works with a restoration character - construction works consisting in regeneration (restoration) of the original or almost original condition (technical and utility value), exceeding the scope of routine conservation works of existing building constructions without causing changes in the structure or in the utility of these constructions;*
  - c. *other works including:*
    - *construction and assembly works connected with conservation, i.e., periodic works in order to maintain a building construction and its environment in an appropriate technical condition, including elimination of causes and effects of damage to prevent premature destruction of a construction or its elements and equipment,*
    - *demolition and ordering works conducted in order to obtain recyclable materials,*
    - *works in the field of construction and demolition of temporary facilities on the construction site.*
16. *Costs of construction and assembly production include all costs comprising the total cost of sold construction and assembly production over the year within the country and with own resources (i.e. without subcontractors). Costs of construction and assembly production include:*
  - a. *direct materials, i.e. the value (according to purchase prices, understood as the prices that a buyer pays for purchased materials, decreased by VAT and increased by customs*

duties and import taxes in import, as well as according to recorded prices adjusted by deviations from recorded prices):

- basic and auxiliary materials as well as elements of building construction consumed in construction and assembly production, also including goods of own auxiliary production,
  - materials not having the characteristics of typical raw materials, the consumption of which is however closely connected with construction and assembly production, e.g. oxygen for cutting and welding steel constructions, chemical agents ensuring the durability of individual building elements,
  - materials obtained in the course of conducting construction work,
  - reusable equipment, fittings that can be assembled and disassembled at the construction site and comprising the resource base, scaffoldings, portable metal forms, etc.,
  - materials consumed in building temporary resource facilities,
  - materials entrusted by the employer of the work,
  - other materials consumed in connection with realising construction and assembly work;
- b. purchase costs, i.e. costs not included in the purchase price, borne by the contractor, costs of moving materials from the supplier to the warehouse to the construction site or to an industrial plant for auxiliary production either directly or through the mediation of a central warehouse, with the supplier understood as both outside suppliers and suppliers of own auxiliary production. This primarily refers to the costs of transport, forwarding, loading at the supplier (if the buyer is responsible for loading), trans-shipment and unloading;
- c. direct wages, i.e. wages and salaries of employees (base, bonuses, premiums, etc.) as well as wages and salaries of people employed on an interim basis directly for conducting construction and assembly works, auxiliary works connected with it, as well as non-personal wages and salaries, honoraria and all other payments, classified as wages and salaries for work, included in costs. These costs include the value of gross wages and salaries, i.e. excluding personal income tax deductions and other deductions as well as social security contributions and statutory write-offs included in costs due to- creation of the social benefit fund;
- d. costs of operating equipment and technological transport, i.e. expenditures on operating heavy machinery and mechanisms as well as medium equipment, equipment services (also including permanent and pipe scaffoldings, excluding wooden scaffoldings), electricity consumed by the use of equipment, transport services connected with technological transport, i.e. with transporting materials, raw materials and goods on the construction site, removal of earth, rubble, etc.;
- e. other direct costs, i.e. all types of expenditures (simple costs) not classified as direct materials, direct wages and salaries and costs of operating equipment, e.g. costs of business travel of employees engaged in performing construction and assembly works, costs of geodetic inspections, costs of consumption of heat energy for heating structures under construction in order to accelerate the realisation of works, additional earth works, expertise, costs of radiological surveys; costs of lease of building equipment;
- f. general building costs, i.e. wages and surcharges on wages of permanent construction personnel (including, wages of the on-site management, on-site warehouse personnel, industrial guards as well as surcharges on these wages), consumption of the resource

- base, consumption of equipment (including, among others, costs of consumption, renovation and conservation of equipment and tools used for construction), costs of labour safety and hygiene, costs of employing non-local employees, other general building costs, such as consumption of energy, costs of internal transport, costs of business travel, outside services connected with construction supervision, office costs, etc.;*
- g. costs of management, i.e. expenditures borne on maintaining units and job positions with a general administrative character, i.e. supervisory, monitoring, accounting, financial and training as well as other positions connected with organising, directing and managing a general construction company. In particular, these costs include wages and surcharges on wages of executive personnel, costs of business travel, costs of using personal automobiles for official business, office costs and costs of maintaining general purpose facilities, costs of technical improvements and inventiveness, surcharges (e.g. on the creation of social funds, technical and economic progress funds and others), other costs of management and administration, including legal advice, outside expertise, costs of health and safety of executive employees, etc.;*
  - h. non-production costs, i.e. costs of corrective works realized in the course of construction works (also including works performed by the contractor on order of the general contractor but not through the contractor's fault), correcting faults during the guarantee period, also including defects in residential buildings realized by industrialised methods, equipment breakdowns, means of transport and employees, transporting materials as well as damages not through the contractor's fault and shortages of materials.*
- 17. Data on construction and assembly production costs are shown by construction entities with more than 9 persons employed who realized construction works domestically with own resources, keep accounting books and apply costs by function.*
  - 18. Data relating to construction and assembly production are given in current prices excluding the value added tax (VAT).*
  - 19. The index numbers of construction and assembly production realized domestically (Chapter 1 and Table 1) are given in constant prices.*
  - 20. Data presented in this publication are published in compliance with statistical confidentiality defined in the Law of 29 June 1995 on Official Statistics (Journal of Laws of 2022, item 459, with later amendments).*
  - 21. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".*

Aneks 1. Spis tablic załączonych do publikacji w wersji elektronicznej (format XLSX)

Appendix 1. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLSX format)

- Tabl. 1. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju w latach 2006-2021
Construction and assembly production realized domestically in 2006-2021
- Tabl. 2. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez jednostki budowlane według województw – miejsca wykonywania robót w latach 2017-2021
Construction and assembly production realized domestically by construction entities by voivodships – work-site locations in 2017-2021
- Tabl. 3. Produkcja budowlano-montażowa według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa i miejsca wykonywania robót w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.
Construction and assembly production by voivodships – enterprise head office and work-site location in construction entities with more than 9 persons employed in 2021
- Tabl. 4. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa i miejsca wykonywania robót przez jednostki budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w latach 2017-2021
Construction and assembly production realized domestically by voivodships – enterprise head office and work-site location by construction entities with more than 9 persons employed in 2017-2021
- Tabl. 5. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju według rodzajów realizowanych obiektów budowlanych (klasyfikacja PKOB) przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w latach 2017-2021
Construction and assembly production realized domestically by types of constructions (PKOB classification) by construction enterprises with more than 9 persons employed in 2017-2021
- Tabl. 6. Produkcja budowlano-montażowa według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa, rodzajów realizowanych obiektów budowlanych (klasyfikacja PKOB) przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.
Construction and assembly production by voivodships – enterprise head office, by types of constructions (PKOB classification) by construction enterprises with more than 9 persons employed in 2021
- Tabl. 7. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju według przeważającego rodzaju działalności (klasyfikacja – grupy PKD 2007) oraz sektorów przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w latach 2017-2021
Construction and assembly production realized domestically by main type of activity (classification of activities 2007 – groups) and sectors by construction entities with more than 9 persons employed in 2017-2021
- Tabl. 8. Produkcja budowlano-montażowa według województw – siedziby zarządu przedsiębiorstwa oraz przeważającego rodzaju działalności (klasyfikacja – grupy PKD 2007) w przedsiębiorstwach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.
Construction and assembly production by voivodships – enterprise head office and main type of activity (classification of activities 2007 – groups) by construction entities with more than 9 persons employed in 2021
- Tabl. 9. Struktura kosztów produkcji budowlano-montażowej w układzie kalkulacyjnym w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.
Structure of construction and assembly production costs by function in construction entities with more than 9 persons employed in 2021

Tabl. 10. Produkcja budowlano-montażowa wykonana poza granicami kraju oraz przeciętne zatrudnienie według krajów – miejsca wykonywania robót, w jednostkach budowlanych i niebudowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.

Construction and assembly production realized outside the territory of Poland and average paid employment by countries – work-site location in construction and non-construction entities with more than 9 persons employed in 2021

Tabl. 11. Produkcja budowlano-montażowa wykonana poza granicami kraju oraz przeciętne zatrudnienie według krajów – miejsca wykonywania robót, w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r.

Construction and assembly production realized outside the territory of Poland and average paid employment by countries – work-site location in construction entities with more than 9 persons employed in 2021